

ANGELA CARTEROVÁ

# nocí v cirkuse

Praha 2006

Městsk  
Ústředn

Mgr. K  
Stav ko  
Průka:

Rezer  
Preze  
Abser  
Slože  
Nabíř  
Zaúč

ABS

Noc  
Půjč  
Ústi

Ba  
Či  
Va  
Sp

IN  
P  
u  
P  
h  
C

Městská knihovna  
knih. 60 odd. 1

AA 54031

A1 ex. 31



Copyright © Angela Carter, 1984  
Translation © Lucie a Martin Mikolajkovi, 2006  
Czech edition © dybbuk, 2006

ISBN 80-86862-18-6

# I

## Londýn

„Jářku, tak ať vám slouží!“ zvolala Peřičko hlasem, který řinčel jako víka popelnic. „Co se týče mého místa narození, poprvé jsem spatřila světlo světa tady, ve starý dobrý Londýně! Ne nadarmo jsem na plakátech jako ‚koknejská Venuše‘; taky by mi ale mohli říkat ‚Helena na zavěšený hrazdě‘, to kvůli neobvyklým okolnostem, za kterých jsem na světě zakotvila — protože já nepřišla *obvyklými kanály*, jak by se řeklo, ne, kdepak, milý pane; stejně jako Helena Trojská jsem se *vylíhla*.

Vyklubala jsem se ze zatraceně velkého vejce, za vyzvánění Bow Bells, ať se propadnu!“

Blondýna se hurónsky rozřehtala, plácla dlaní o mramorové stehno, které jí vykukovalo z přehozu, a blýskla svýma obrovskými, modrými, neslušnými očima po mladém reportérovi s otevřeným zápisníkem a přichystanou tužkou, jako by ho vybízela: „Věř nebo ne!“ Potom se prudce otočila — seděla na stoličce od piána, bez opěrátka, polstrované plyšem a přinesené ze zkušebny — zašklebila se na svůj odraz v zrcadle a prudkým pohybem a se hřmotným zaskřípáním si z levého víčka strhla dvanáct centimetrů umělých řas.

Peřičko, nejslavnější artistka současnosti, s obchodním sloganem „Skutečnost nebo smyšlenka?“ Ani na minutku vám na něj nedá zapomenout: tato otázka, napsaná francouzsky půlmetrovými písmeny, září z obrovského plakátu, který jako připomínka pařížského triumfu vévodí její londýnské šatně. Je na něm něco horečného, zvláště výbušného a temperamentního: absurdní vyobrazení mladé ženy, která letí vzhůru jako raketa, uííí! ve víru poletujících pilin, směrem k neviditelné hrazdě zavěšené mezi dřevěnými nebesy Cirque d’Hiver. Umělec se rozhodl znázornit její vzlet ze zadu, zpoza pozadí, řeklo by se; řítí se vzhůru, ve steatopygické perspektivě, a mává přitom svými obrovskými rudými a nachovými perutěmi, které jsou dostatečně rozložené, dostatečně silné a mocné, aby tuhle velikou ženu unesly. A že je pořádně *velká*.

Hrudník a ramena, ty zjevně tahle Helena podědila po svém údajném otci, labuti.

Ta proslulá křídla, o kterých se všude tak mluvilo, zdroj její slávy, byla ale na noc složená pod umazanou výšivkou jejího světle modrého saténového županu, kde vytvářela dvě boule, které čas od času rozvlnily látku, jako by se chtěly uvolnit z jejího těsného, nepohodlného sevření. („Jak to jen dělá?“ uvažoval v duchu reportér.)

„V Paříži mi říkali *l’Ange Anglaise*, anglickej anděl, ani ne Angličanka, jako spíš anděl, jak kdysi řek jeden svatej,“ prohodila na uvítanou, a hlavou přitom pokývla směrem ke svému oblíbenému plakátu, jenž, jak nenuceně poznamenala, načmáral „jeden francouzskej trpaslík, kterej za nic na světě nechtěl vytáhnout ty svoje pastelky, dokud mu nepočůřám tu jeho věčičku — vodpusťte moje vyjadřování.“ Potom — „kapku šampusu?“ — zuby vytáhla korek z velké láhve vychlazeného šumivého vína. Její vlastní štíhlá sklenička plná bublinek jí stála u lokte na toaletním stolku, zatímco láhev s tichounce popraskávajícím sektem zůstala nedbale vražená v toaletním džbánu naplněném ledem, zřejmě z rybiho trhu, protože mezi úlomky uvízlo pár lesklých šupin. Tenhle nadvakrát použitý led byl jistě zdrojem onoho rybiho zápachu — něco na téhle koknejské Venuši pěkně zavání — který podmalovával ostrou a sytou směsicí parfému, potu, líčidla a unikajícího surového plynu, kvůli níž měl člověk pocit, jakoby vzduch v téhle divadelní šatně vdechoval po kusech.

S nalepenými řasami na jednom víčku a bez nich na druhém se Peřičko mírně zaklonila, aby si v zrcadle s nezúčastněným potěšením prohlédla nesouměrné pozlátko krásy.

„A nyní,“ pokračovala, „poté, co jsem dobyla Starý kontinent,“ (což vyslovila ‚gontynend‘), „se jako marnotratná dcera vracím zpátky domů do Londýny, do svý drahý Londýny, kterou tak miluju. Londýna — jak říká drahoušek Dan Leno, ‚je taková vesnička na Temži, jejíž hlavní obchodní artikly jsou varieté a drobní podvodníci.“

Ve dvojznačnosti zrcadla na mladého reportéra vesele mrkla a rázně si strhla umělé řasy z druhého víčka.

Její rodné město ji přivítalo s takovou hysterií, že *Illustrated London News* tento fenomén pojmenoval „Peřičkománie“.

Všude, kam jste se podívali, byl nějaký její obrázek. Obchody byly nacpané podvazky, punčochami, vějíři, doutníky i holicí pěnou značky Peříčko. Dokonce propůjčila své jméno jedné značce prášku do pečiva; „stačí přidat do těsta jedinou lžičku a vaše bublanina se vznese k nebi jako ona.“ Jako o hrdince okamžiku, jež byla předmětem učených debat i chlípných dohadů, se kvůli této Heleně vyrojily tisíce povětšinou lascivních vtípků („Slyšeli jste, jak na to Peříčko *vlítla* s cestákem?“). Mluvili o ní všichni, od vévodkyně po pouliční prodavače: „Viděli jste Peříčko?“ A taky „Jak to jen dělá“ nebo „Myslíte si, že je skutečná?“

Mladý reportér si chtěl zachovat jasnou mysl, a tak nemotorně zápasil se skleničkou, zápisníkem a tužkou, protože nemohl přijít na to, kam sklenku odklidit, aby mu nemohla stále dolévat — možná na tu černou litinovou krbovou římsu s tvrdým rohem, jenž vyčníval nad jeho posedem na žiněné pohovce a do kterého při sebemenším pohybu jen tak tak netřískl hlavou. Jeho kořist ho uvěznila v dokonalé pasti. Reportérův pokus zbavit se té zatracené sklenice ale jen spustil hlučný proud skrytých *billets doux*, s nimiž z římsy sklouzlo také klubko zmijí v podobě hedvábných punčoch, zelených, žlutých, růžových, šarlatových a černých, které vnesly do místnosti mocný odér zapařených nohou jako poslední přísadu vysoce osobité vůně „Peříččiny esence“, jež opanovala místnost. Až si na to najde čas, možná by mohla tenhle pach rovnou stáčet do lahví a prodávat. Podobnou příležitost si stejně nikdy nenechala ujít.

Jeho rozpaků si nevšímala.

Snad se punčochy snesly k podlaze, aby dělaly společnost ostatním složitým částem intimního odění, prolezlého stužkami, nakaženého krajkami a načichlého častým používáním, které Peříčko po pokoji zřejmě nahodile odhazovala v průběhu častého oblékání a svlékání, jež vyžadovalo její povolání. Nějaký předmět, snad hodiny nebo mramorovou bystu či pohřební urnu, těžko říct co, zakrývaly velké nabírané spodky, které očividně dopadly tam, kde byly lehkomyšlně upuštěny. Z prázdného uhláku vyhlížel hrůzu nahánějící korzet, přezdívaný železná panna, růžový jak krunýř obří krevety, jež leze ze svého brlohu a za sebou táhne dlouhé tkanice jako několik

párů nohou. Tento pokoj byl ve všech ohledech mistrovské dílo vytříbeně ženské zaneřáděnosti, postačující k tomu, aby svým prostým domácíým způsobem zastrašil i světem mnohem protřelejší muže, než byl tento mladík.

Jmenoval se Jack Walser. Pocházel z Kalifornie, z opačné části světa, kterým se po převážnou část svých pětadvaceti let harcoval skrz naskrz — pikareskní putování, jež obrousilo jeho ostré hrany; nyní se pyšnil tím nejuhlaženějším chováním a v jeho vzhledu byste marně hledali toho rozjíveného uličníka, který se jako černý pasažér vydal parníkem z Friska do Šanghaje. V průběhu svého dobrodružného života v sobě objevil talent k zacházení se slovy a ještě větší nadání nacházet se ve správný čas na správném místě. Tak se shodou okolností dostal ke své profesi, a nyní pracoval jako dopisovatel jedné newyorských novin, takže mohl cestovat, kam se mu zlíbilo, a zároveň si zachovat privilegovanou nezodpovědnost novináře, profesionální potřebu všechno vidět a ničemu nevěřit, která se ve Walserově povaze spokojeně prolínala s jeho typicky americkou velkorysostí vůči nestydatým lžím. Byl novinář od hlavy až k patě, ale dával si dobrý pozor, aby ty paty vždy stály pevně na zemi. Říkejte mu Izmael — ale Izmael s cestovním účtem a kromě toho i s nepoddajnou plavou kšticí, ruměnou, příjemnou tváří s hranatými čelistmi a šedýma pochybovačnými očima.

Přesto však jako by na něm zůstávalo něco nedokončeného. Byl jako hezký dům, nabízený k pronájmu i s vnitřním zařízením. Jeho osobnost nevynikala žádným zvláštním, charakteristickým rukopisem, jako by rozšířil svůj zvyk odkládat důvěru dokonce i na svou vlastní existenci. Řekli jsme, že měl sklon „nacházet se ve správný čas na správném místě“; přesto on sám jako by byl *objet trouvé*, neboť se v podstatě nikdy nenašel, protože *sebe* ani nehledal.

Řekl by o sobě, že je „muž činu“. Vystavil svůj život celé řadě katastrofických otrěsů, neboť miloval ten pocit, že mu chrastí kosti. Jen tehdy věděl, že je zaručeně naživu.

A tak Walser přežil morovou ránu v Sečuánu, oštěpy afrických domorodců, násilné obtěžování v jednom beduínském stanu poblíž silnice do Damašku a ještě mnohem víc, nic z toho však

nijak zvláště nezměnilo to neviditelné dítě v jeho nitru. Zůstal stejným neohroženým chlapcem, jaký se kdysi tak rád potuloval po Fisherman's Wharf a dychtivě pozoroval spleť plachet na vodě, až se nakonec vydal s odlivem za nekonečným příslibem dále. Walser neproměnil své zkušenosti ve zkušenost; ať už ho jeho zážitky z vnějšku ohladily jakkoli, jeho vnitřní podstaty se nedotkly. Za celý svůj mladý život nezatoužil ani jedinkrát být i jen očkem mrknout do svého nitra. Jestliže se ničeho nebál, nebylo to proto, že byl statečný: stejně jako pohádkový Nebojsa, ani Walser nevěděl, jak se bát. Jeho obvyklá lhostejná nestranost byla bezděčná a neúmyslná. Nebyla výsledkem úsudku, neboť každý úsudek v sobě zahrnuje kladné i záporné stránky přesvědčení.

Byl jako kaleidoskop vybavený vědomím. Proto byl také dobrým reportérem. Teď už však i kaleidoskop začínal pociťovat únavu z toho věčného otáčení. Války a katastrofy tak úplně nenaplňily očekávání, která v sobě kdysi nesla budoucnost, a tak se Walser, který se dosud úplně nevzpamatoval z nedávného zápasu se žlutou zimnicí, momentálně trochu šetřil a raději se soustředil na „jímavé lidské příběhy“, kterým se do té doby vyhýbal.

Jako každý dobrý reportér byl nutně znalcem báchorek a povídaček, takže když se nyní ocitl v Londýně, vydal se za Peříčkem, aby s ní udělal rozhovor pro svůj plánovaný pravidelný sloupek s předběžným názvem „Největší šarlatáni světa“.

Ať už byly jeho americké způsoby jakkoli neformální a uvolněné, nemohly se vyrovnat chování artistky, která se přehoupala z jedné půlky zadnice na druhou a se slovy „lepší než se provalit bokem“ vypustila do místnosti ohlušující větry. Potom znovu vykoukla přes rameno, aby viděla, jak zareagoval na *tohle*. Všiml si, jak je pod rouškou své bonhommerie — bonniefemmerie? — ostražitá. Zazubil se na ni od ucha k uchu. Tak *tenhle* rozhovor bude opravdovým potěšením!

Na jejím evropském turné se kvůli ní Pařížané houfně střileli; nejen Lautrec, ale *všichni* postimpresionisté se předháněli, aby ji mohli malovat. Willy ji pozval na večeři a i pro Colette měla pár dobrých rad. Alfred Jarry jí nabídl sňatek. Když přijela na nádraží v Kolíně nad Rýnem, skupina rozradostněných studentů

vypřáhla koně z jejího kočáru, který pak vlastnoručně dotáhli až do hotelu. V Berlíně vystavovali její obrázek ve všech trafikách hned vedle portrétu císaře. Ve Vídni proměnila sny celé jedné generace, jež se následně s plnou vervou vrhla na psychoanalýzu. Kamkoli vkročila, rozestupovaly se řeky, hrozily války, docházelo k zatmění slunce, tisk psal o dvouhlavých telatech a deštích žab a portugalský král jí daroval šňůru obřích perel, dlouhých jako švihadlo, kterou si obratem uložila v bance.

Teď jí u jejích létajících nohou leží celý Londýn. Copak právě dnešního říjnového rána nepodepsala v divadelní šatně, ve které se zrovna nacházíme, zde, v Alhambra Music Hall, mezi špinavým spodním prádlem, *šesticifernou smlouvu* na Velké císařské turné, do Ruska a pak do Japonska, na kterém bude uvádět v úžas hned párek monarchů? Z Jokohamy se pak vydá lodí do Seattlu, kde zahájí své Velké demokratické turné po Spojených státech amerických.

Publikum ze všech států Unie se halasně dožaduje jejího příjezdu, který nastane současně s příchodem nového století.

Neboť nyní se nacházíme na samém oharku, doutnajícím nedopalku devatenáctého století, které se čas chystá co nejdříve típnout v popelníku dějin. Toto je poslední, odcházející a mizející roční období léta Páně osmnáct set devadesát devět. Peříčko v sobě nese veškerý *éclat* nové éry, která má co nevidět začít.

Walser údajně přijel, aby jí udělal bombastickou reklamu, a pokud to bude v lidských silách, aby ji odhalil jako podvodnici, ať už zároveň s tím či místo toho. Nemyslete si ale, že by ji odhalení, že není pravá, před publikem vyřídilo, právě naopak. Co by to bylo za kontroverzi, kdyby o ní nikdo nepochyboval? Co by to bylo za novinku?

„Ještě čáchnem?“ vytáhla kapající láhev z ledu posetého šupinami.

Musí se přiznat, že takhle nablízko vypadala spíše jako drožkářská kobyla než jako anděl. Při svém metru devadesát by musela Walserovi nejméně pět centimetrů půjčit, aby jí stačil, a ačkoliv se o ní říkalo, že je božsky ztepilá, mnoho božského na ní nebylo, tedy alespoň pokud nejsou v nebi pochybné výčepy, kde by mohla kralovat za barem. Její tvář, široká a kulatá jako

bramborák, byla uhnětená na hrncířském kruhu z pěkně hrubého jílu; na její přitažlivosti nebylo nic rafinovaného, ale pokud se měla stát demokraticky zvolenou bohyní nadcházejícího století Prostého člověka, možná to tak bylo lepší.

Svůdně zatřásla lahví, až znovu vystříkla. „Tohle pití vám načechrá peří!“ Walser s úsměvem sklenici přikryl dlaní. „Já mám brk načechráný až až, madam.“

Uznale se uchechtla a dolila si s takovou vervou, že bublinky přetekly do lahvičky se zdravíčkem na tváře, kde zasyčely a zaprskaly jako krvavá pěna. Nešlo si ani představit, že by se pohybovala jinak než s touto velkolepou, vulgární, lehkomyšlnou velkorysostí: bylo jí všude plno a ještě přebývala. Při pohledu na ni by vám vůbec nepřišlo na mysl, že jde o vypočítavost, tak dobře měla svou roli promyšlenou. Nikdy by vás nenapadlo, že po nocích sní o bankovních účtech nebo že hudbou sfér je pro ni cinkání pokladen. Dokonce ani Walser to neuhádl.

„Ohledně vašeho jména...“ napovídal Walser, tužku připravenou v ruce.

Posilnila se hltem šampaňského.

„Jako děcko jsem se od zástupu ostatních nalezců lišila jen žlutým chmýříčkem, drobnějšma prachovými pírkama vzadu na lopatkách, jemnými jako opeřený kuřátko. Ta, která mě našla na schodech ve Wappingu, v prádelním koši, ve kterým mě odložily neznámý osoby, nemluvnátko opatrně a láskyplně zabalený v čerstvý slámě a tiše spící na podestýlce z rozbitých skořápek, ta, která narazila na tohohle ubohého, opuštěného tvorečka, mě v ten okamžik z přehojný dobroty svého srdce vzala do náruče a donesla mě dovnitř.“

A tam mě rozbalily, vytáhly z šátku, a když uviděly to ospalý, hebký a sladký ptáčátko, všechny holky svorně vykřikly: „Vždyť ten drobeček vypadá, jako by mu měly každou chvíli vyrašit peříčka!“ Že to tak bylo, Lízinko?“ obrátila se na svou gardero-biérku.

Až do této chvíle se oslovená žena do rozhovoru nijak nezapojovala, jen upjatě a odměřeně postávala vedle zrcadla, v ruce sklenici vína jako zbraň, a přitom si Jacka Walsera prohlížela tak důkladně, jako by se pokoušela do posledního penny

odhadnout, jak naditou má peněženku. Nyní se Lízinka ozvala svým hlubokým, chraptivým hlasem s podivným přízvukem — či spíše přízvukem, který Walser neznal, ale který byl ve skutečnosti typický pro Italy narozené v Londýně, s jejich prodlouženými dvojhláskami a zvláštním rytmem řeči.

„Přesně tak to bylo, panáčku, dyť jsem to byla já, kdo ji našel. Daly jsme jí jméno ‚Peříčko‘, a to jí zůstane až do konce kapitoly, kdy jsme ji vzaly pokřtít ke svatému Klimentu, kde nám vikář řekl, že takový méno v životě neslyšel, takže si pro právnícký náležitosti musí vystačit se Sofí.“

Pojď, drahoušku, odličíme tě.“

Lízinka vypadala jako drobný, seschlý skřítek. Člověk by nepoznal, jestli je je jí třicet nebo padesát: pichlavé černé oči, nažloutlá kůže, rašící knírek nad horním rtem, na hlavě krátký tříbarevný kudrnatý sestřih — zašedlý u kořínek, stroze šedivý uprostřed, konečky spálené hennou. Krátké, spořádané černé šaty měla na ramenou poseté lupy. Působila dojmem věčně našetřeného knírače. Z celého jejího výzoru čiselo, že je bývalá šlapka. Z rumiště na toaletním stolku vydolovala skleněnou nádobu, pokrouceným pařátkem nabrala plnou dlaň odličovacího krému a plesk! plácla jej na Peříččin obličej.

„Jen si dolej, zlato, ať tu netvrdeš na sucho,“ pobídla Waslera, zatímco drhla svou svěřenkyni chomáčem vaty. „Pro nás to bylo úplně zadarminko. Dal ti ho nákej amant, že jo? Ták, už to je, drahoušku...“ setřela z artistky krém s nečekanou, až zneklidňující něhou.

„To ten Frantík,“ řekla Peříčko, když se vynořila, nablýskaná a rudá jako rak. „Poslal jen tuhle jednu bednu, krkoun hamounská. Proboha, mládenče, dejte si ještě, vždyť jste pozadu! Co jste to za džentlase, přece nenecháte dámy, aby se zkárovaly úplně samy.“

Mimořádně chraplavý a řezavý hlas, který řinčel jako kontraaltová, nebo dokonce barytonová popelnicová víka. Ponořila se pod další hromadu odličovacího krému a nastala další vleklá přestávka.

Přes všechn ten nepořádek, který připomínal spoušť po výbuchu v obchodě se spodním prádlem, byla Peříččina šatna

kupodivu pozoruhodná spíše svou anonymitou. Byl tu jen onen obrovský plakát se vzkazem „*Toujours, Toulouse*“ načmáraným uhlem, a i ten tu visel pouze jako vlastní reklama, aby návštěvy upomínal na tu část její osobnosti, kterou mimo jeviště tak pečlivě skrývala. Mezi mastičkami na jejím stolku nebyla opřená jediná zarámovaná fotografie, jen pugét fialek vražený do sklenice od zavařeniny, pravděpodobně přebytek z květinové džungle na krbové římse. Žádné talismany pro štěstí, žádné černé porcelánové kočky ani květináče s bílým vřesem. Stejně tak žádné vlastní přepychové předměty jako křesla nebo koberce. Nic, co by na ni mohlo něco vyzradit. Šatna hvězdy, ošuntělá jako podkrovní pokojíček služky. To jediné, co ze sebe ve svém okolí zanechala, bylo pár světlých vlasů, nalepených na kostce průhledného mýdla značky Pears v popraskané misce, položené na smrkovém stojanu s umyvadlem.

Za látkovým paravánem vyčníval tupý konec smaltované sedací vany plné mydlinek z předchozí toalety, přes kterou byl volně přehozený růžový trikot, takže to na první pohled vypadalo, jako by se Peříčko právě stáhla z kůže. Impozantní, do výše čnicí čelenku z nabarvených pštrosích per Lízinka bez velkých cavyků vrazila za krb, zato o druhou část oděvu, v níž se její paní poprvé objevila před publikem, se postarala s větší vážností, když róbu z rudých a nachových peříček pečlivě vytřepala a navlékla na dřevěné ramínko, které zavěsila na hřebík na zadní straně dveří divadelní šatny, kde se nyní její trásně neklidně chvěly v průvanu ze špatně těsnících oken.

Jakmile opona odhalila pódium Alhambry, zjevila se ve svém kostýmu za mřížemi z kočičího zlata, natažená tváří k zemi, jako hromádka peří, zatímco hudebníci v orchestřišti vrzali a fídlali *Isem jen ptáče ve zlaté klicce*. Kýčovitá, ale trefná melodie: zdůrazňovala pozlátko a křiklavost téhle podívané, připomínala vám, že podle zvěstí tato žena začínala svou kariéru jako exponát v obludáriu. (Ověřit, poznamenal si Walser.) Za doprovodu orchestru se pomaloučku, polehoučku zvedla na kolena a postavila na nohy, stále zachumlaná do svého objemného pláště, na hlavě chocholatou přilbu z rudých a nachových per; se slabým mňoukáním začala symbolicky kroutit lesklými

provazci své křehké klece a domáhat se, aby ji pustili na svobodu.

Závan zatuchlého nočního vzduchu rozvlnil hustý vlas rudých plyšových lavic Alhambry a pohladil líce sádrových andělíčků, kteří podpírali monumentální girlandy visící nad pódium.

Z výšky se snášely její zavěšené hrazdy.

Jako by ji ten pohled naplnil novou energií, uchopila mříže v pevném sevření a za víření bubňů je rozevřela. Protáhla se mezerou s pečlivou, netypickou ladností. Pozlacená klec vylétla do provaziště, cestou vzhůru se na okamžik propletla se zavěšenou hrazdou.

Strhla ze sebe plášť a odhodila jej stranou. Stála tam v celé své kráse.

V růžovém trikotu trčel její hrudník jako příď lodi; železná panna jí podepřela a vyztužila dekolt a pas stáhla na úplné nic, takže vypadala, jako by měla při sebemenším pohybu prasknout vedví. Trikot zdobily pouze blýskavé flitry v klíně a na bradavkách, nic jiného. Vlasy se skrývaly pod nabarvenými pery, které k její i tak vysoké postavě přidávaly minimálně dalších pětáctýřicet centimetrů. Na zádech nesla vzdušné břímě složených křídél, křiklavých a barevných jako peří papouška kakadu. Její rudé rty se stočily vzhůru v nacvičeném, teatrálním úsměvu.

Podívejte se na mě! S majestátním, hrdým, ironickým šarmem se vystavila očím publika, jako by byla úžasným darem, který je příliš skvělý na to, aby si s ním někdo hrál. Dívejte se, ale nedotýkejte se!

Měla epické rozměry, ale zároveň byla tak stroze konečná, jako všechny věci určené pohledům, ale nikoliv dotykům. Dívejte se! Ruce pryč!

**DÍVEJTE SE NA MĚ!**

Zvedla se na špičky a pomalu se otočila kolem dokola, aby si diváci mohli důkladně prohlédnout její záda: vidět znamená věřit. Potom v obráceném gestu požehnání rozpráhla své mocné, těžké paže, a jak je zvedala, rozprostřela se také její křídla, dvoumetrový pestrobarevný háv, rozpětí orla, kondora, albatrosa krmeného přemírou potravy, která barví peří plamenáků do růžova.



Óóóóó! Vzdech diváků rozvlnil divadlo závanem údivu.

Walser se však začal v duchu vrtošivě dohadovat: vždyť křídla ptáků nejsou nic jiného než přední končetiny, nebo paže, dalo by se říct, a kostra křídel se skládá z loktů, zápěstí a prstů, nic nechybí. Takže pokud je tahle kráska vskutku, jak tvrdí reklama, pohádkovou ptačí ženou, pak by podle všech zákonů evoluce i zdravého rozumu neměla mít vůbec žádné ruce, protože to jsou právě ony paže, které by měly sloužit jako křídla.

Nebo se na to podívejme jinak: věřili byste, že existuje žena se čtyřmi normálními, silnými pažemi, jako hinduistická bohyně, zavěšenými po obou stranách ramen kypřejších než ramena leccakého dokaře? Protože to je ve skutečnosti opravdová podstata fyziologické anomálie, které bychom podle slečny Peříčka měli věřit.

Křídla bez paží jsou nemožností sama o sobě; ale křídla s pažemi, to je nemožnost nepravděpodobná dvojnásob, nemožnost na druhou. Ano, přesně tak!

Sledoval ji divadelním kukátkem ze své lóže z rudého plyše, vyhrazené pro zástupce tisku, a myslel na tanečnice, které viděl v Bangkoku, jež v pozlacených kostýmech, zdobených peřím a zrcátky, vytvářely svými odměřenými, formálními pohyby mnohem přesvědčivější iluzi éterických stvoření než tato až přespříliš skutečná okřídlená barmanka.

Myslel na slavné indické kouzlo s provazem, na dítě na kalkatském tržišti, které se po něm vyšplhalo a pak zmizelo jako pára nad hrncem; z čistého nebe se snesl jen jeho osamělý výkřik. Jak bíle oděný dav vykřikl, když se kouzelníkův koš na zemi začal trást a kymáčet a pak z něj vyskočilo ono dítě, celé rozesmáté. „Davová psychóza a hromadný přelud... trocha primitivní techniky a velká dávka ochoty uvěřit! V Káthmándú viděl fakíra na loži z hřebíků vyletět do vzduchu až na úroveň démonů namalovaných na okapech okolních dřevěných domků; jaký smysl, poznamenal stařík pod vlivem tučného úplatku, by měla iluze, kdyby *vypadala* jako iluze? Copak celý svět, prohlásil starý šarlatán se škrobenou vážností, není jedna klamná představa? A přesto všechny obelstí.

Hudebníci v orchestřišti dovrzali první melodii a zašelestili partiturami. Po chvilkové disharmonii, jako když si odkašle nervózní řečník, začali s odhodláním šmidlat — co jiného než „Jízdu valkýr“. Ach ta skřípavá neohrabanost hudebníků, ach ta nelibozvučná necitlivost jejich hry! Walser se opřel do křesla se spokojeným úsměvem na rtech; umaštěný, pronikavý zápach jevištního kouzla, které postupovalo celým výstupem Peříčka, se zhusta projevil i na jejím výběru hudby.

Sebrala se, zhoupala se na špičky a mocným pohybem potřásla rameny, aby je zvedla. Potom přitiskla lokty k tělu, takže se konečky prvků na okrajích obou křídel dotkly vysoko ve vzduchu nad její čelenkou. Počkala na první crescendo a vyskočila.

Ano, vyskočila. Odrazila se, aby chytla houpající se zavěšenou hrazdu, jediným silným skokem překonala nejméně deset metrů, přikovaná na okamžik na vyklenuté bílé šavli ze světel reflektorů. Neviditelné lano, které ji nepochybně vytáhlo vzhůru, zůstalo neviditelné. Chytla se hrazdy jednou rukou. Křídla jí tloukla a bušila, hučela a šuměla, až nakonec začala tepat vzduch v pravidelném rytmu a zvířila jej tak prudce, že roztočil stránky Walserova zápisníku; na chvíli se v nich ztratil a musel rychle zalistovat, aby našel místo, kde skončil. Málem pozbyl i svou duševní rovnováhu, ale na poslední chvíli se mu podařilo pevně se zachytit svého skepticismu, když už málem hrozilo, že ho poryv větru odvane přes okraj lóže.

První dojem: neohrabanost a nemotornost. Je jí takový kus! Ale brzy, zanedlouho, převáží naučená ladnost, patrně výsledek namáhavého cvičení. (Zjistit, jestli studovala tanec.) Panebože, ten korzet se jí teda pěkně napíná! Člověk by myslel, že se jí ty kozy vyvalí. To by byla teprve senzace, div že jí to ještě nenašlo zařadit do svého čísla. Fyzická nemotornost v letu, zřejmě způsobená nepřítomností ocasu, směrového kormidla létajících ptáků — divím se, že si nějaký ocas nepřipne na zadní část té své bederní roušky, přidalo by jí to na věrohodnosti a možná i zlepšilo výkon.

To, kvůli čemu byla jako artistka tak pozoruhodná, byla rychlost — nebo spíš pomalost, s níž předváděla dokonce i vrcholné



trojité salto. Když normální artista — ten běžný, neokřídlený druh — provádí trojité salto mortale, cestuje při tom vzduchem rychlostí dobrých sto kilometrů v hodině; Peříčko to však zvládla při hloubavých a neuspěchaných čtyřiceti, takže natřískané divadlo mohlo jako ve zpomaleném záběru pozorovat každý napjatý sval její rubensovské postavy. Hudba se šinula mnohem rychlejším tempem než ona, zaostávala za ní. Ano, vzpírala se zákonům, které řídí let střel, protože střela se nemůže po své dráze jen tak ploužít; pokud se ve vzduchu začne příliš loudat, spadne dolů. Peříčko se však jen tak líně potulovala po neviditelné uličce mezi svými hrazdami s korpulentní důstojností holuba z Trafalgar Square, který se třepotá od jedné nabídnuté dlaně se zrním k druhé, a pak se ve vzduchu natříkrát zakoulela tak ospale, že předvedla i škvíru mezi půlkami.

(No jistě, rozvažoval Walser, jenže *skutečný* opeřenec by měl dost rozumu na to, aby se zbytečně namáhal s nějakým trojitým saltem.)

Přesto si však Walser všiml, že kromě zmíněného zneklidňujícího spojení se zemskou přitažlivostí, které si jistě obstarala na stejném místě, jako onen nepálský fakír, nejde tahle žena ve svých kouscích o nic dál než kterýkoli jiný akrobat na zavěšené hrazdě. Nepokoušela se provádět nic, co by nesvedl jiný neokřídlený dvounožec, byť to předváděla trochu jiným způsobem; když se však valkýry konečně přiblížily na dohled k Valhalle, s úžasem zjistil, že to byla právě ona omezení jejího výstupu, která ho na okamžik přiměla připustit nepředstavitelné — totiž, absolutní odložení nedůvěry.

Neboť, aby si vydělala na živobytí, nemusela by pravá ptačí žena — tedy v tom nepravděpodobném případě, že by někdo takový opravdu existoval — předstírat, že je falešná?

V duchu se nad tím paradoxem usmál: aby získal ve světě na důvěryhodnosti, musí ve věku světského rozumu i pravý zázrak vzbuzovat zdání podvodu. Nicméně — pousmál se Walser ještě jednou, když si vzpomněl, jak na okamžik zaváhal ve svém přesvědčení, že vidět znamená věřit — jakpak to má asi zařízené s *pupíkem*? Copak mu právě před chvílí neřekla, že se vyklubala z vejce, že nebyla zplozena *in utero*? Vejcorodé druhy ne-

jsou ze samé své podstaty vyživovány placentou, tudíž nemají žádné využití pro pupeční šňůru... a nenesou tedy jizvu jako následek její ztráty! Proč se celý Londýn raději neptá: má Peříčko pupík?

Zdali ho má, však nebylo možné v průběhu představení zjistit; pokud jde o její břicho, pamatoval si Walser jen růžovou, jednotvárnou plochu elastického trikotu. Ať už byla její křídla čímkoli, její nahota byla zcela jistě jen jevištní iluzí.

Když si vystříhla své trojité salto, dal orchestr Wagnerovi poslední ránu z milosti a skončil. Peříčko visela za jednu ruku, druhou mávala a posílala vzdušné polibky, svá slavná křídla srovnaná za sebou. Potom seskočila na zem, jednoduše se pustila, jen tak se zřítíla dolů a zprudka dopadla na pódium svými obrovskými nohama, snad až s příliš lidským zuchnutím, které ani burácení potlesku a volání slávy nedokázalo úplně utlmit.

Jeviště zasypávají kytice. Protože se květiny z druhé ruky nedají zpeněžit, nevšímá si jich. Její tvář, pokrytá tlustou vrstvou pudru a růže, aby i v zadních řadách na galerii mohli všichni obdivovat, jak je krásná, zdobí vítězoslavné úsměvy. Bílé zuby má velké a masožravé jako Karkulčina babička.

Volnou rukou posílá polibky na všechny strany. Svá třepající křídla složí s celou řadou záchvěvů, úšklebků a grimas, jako kdyby odkládala nějakou oplzlou knihu. Přiběhne nějaký sborista a pomůže jí do jejího pláště z peří, křehkého a zářícího barvami jako oblečení, které kdysi vyráběli domorodí obyvatelé Floridy. Peříčko se s nezměrnou sebejistotou krátce ukloní dirigentovi a dál za doprovodu bouřlivého potlesku rozesílá do publika vzdušné polibky, přičemž padá opona a orchestr spustí „Bože ochraňuj královnu“. Necht' Bůh ochraňuje matku obězního a vousatého princátka, které se již podruhé od Peříččiny premiéry v Alhambře usadilo v královské lóži, kde si hladí svůj plnovous a uvažuje o erotických možnostech její schopnosti vznášet se a problémech, které mu způsobuje jeho panděro v misionářské poloze.

Lícidlo se vytrácelo z Peříččiny tváře, jak Lízinka stírala odličovací krém a nedbale přitom rozhazovala použité kousky vaty po zemi. Peříčko znovu vykoukla, celá zardělá, a nedočkavě se na

sebe zahleděla do zrcadla, jako kdyby byla potěšená i překvapená zároveň, že je opět tak zdravě růžolíci a zářící. Walsera její vitální vzhled překvapil: připomínala mu kukuřičné pole v Iowě.

Lízinka klepla sametovým polštářkem do krabičky s jasně broskvovým pudrem a nanasla jej Peříčku na tvář, aby se přestala lesknout. Potom zvedla hřeben ze žlutého kovu.

„Nesmím říct, vod koho to má,“ oznámila spiklenecky a zamávala hřebenem, ve kterém se na okamžik zablyskaly malé dráhou (vykládané ve tvaru tří per prince z Walesu). „Palácovej protokol. Temný tajemství. Hřeben a k němu zrcátko. Ryží, to je jasný. Byl to šok, dyž sem to dala vocenit. U hlupáka se prachy dlouho nevohřejou. Hned zítra ráno s nima pošupajdí rovnou do banky. Ona žádnej hlupák není. Ale stejně nemůže odolat, aby si ho dneska nevyzkoušela.“

V Lízinčině hlase zazněl náznak výtky, jako by pro ni na světě neexistovalo nic neodolatelného, Peříčko však hřeben sledovala samolibým a majetnickým zrakem. Na jeden krátký okamžik vypadala mnohem méně velkoryse.

„Pochopitelně, že mu to stejně bylo prd platný,“ poznamenala Peříčko.

Její nepřístupnost byla rovněž legendární, i když, jak si Walser již předtím poznamenal do svého bloku, byla připravena činit jisté výjimky pro náročné francouzské trpaslíky. Gardedáma rozvázala modrou stužku, která krotila kypící proud Peříččiných vlasů, přeložila si je přes levé předloktí jako koberec na prodej a začala je rázně rozčesávat. Byla to ohromující záplava, žlutá a nevyčerpatelná jako písek, hustá jako smetana, praskající a šustící pod nápořem hřebenu. Peříčko zaklonila hlavu, oči přimhouřené, a vzdychala rozkoší. Lízinka zacházela s její hřívou tak, jako by patřila vzácné arabské klisně; ale Peříčko byla pěkně hrbatá kobyla.

Ten ušmudlaný župan, kolem krku příšerně upatlaný od líčidla... když Lízinka zvedla náruč vlasů, uviděli jste pod potrhaným, zažloutlým hedvábím její vybouleniny, její hrby, velké tak, že jí hrud' na první pohled vyrůstala vpředu i vzadu; nápadné znetvoření, dva sesterské pahorky výrůstků, které schovávala po všechen ten čas, který trávil na denním světle nebo ve světle

lamp, a nikoli ve světle divadelních reflektorů. Na ulici, na společenských večírcích, na obědech v drahých restauracích s vévody a knížaty, s průmyslovými magnáty a jinými význačnými osobnostmi, vždy byla za mrzáka, i když přitahovala pozornost a lidé si stoupali na židle, aby na ni lépe viděli.

„U koho šijete?“ zeptal se Walser bystře-jako správný reportér. Lízinka strnula uprostřed pohybu; oči její paní se rozevřely dokořán — buuuch — jako dva modré deštníky.

„U nikoho, šiju si sama,“ odsekla Peříčko rázně. „Líza pomáhá.“

„Ale klobouky, ty kupujem jen vod těch nejlepších modistek,“ prohlásila Lízinka uhlazeně. „Úžasný klobouky sme sehnali v Paříži, že jo, drahoušku? Třeba ten slamák s mechovejma růžema...“

„Má prázdnou skleničku.“

Walser si nechal dolít, ještě než si Lízinka naskládala do úst vlásenky ze želvoviny a než obě její ruce zaměstnal úkol vztyčit z Peříččiných vlasů drdol. Kolem nich se ozýval a řinčel ruch varieté: bublání vodovodních trubek, brnkání rozladěného piána, hlasy sboristek, které spěchaly po schodech, kde na ně u vchodu pro účinkující čekali s fiakry jejich obdivovatelé. Žárovky kolem Peříččina zrcadla vrhaly na její tvář tvrdé a nepřívětivé světlo, ale na jejích klasických rysech nedokázaly najít jediný nedostatek, pokud ovšem tím nedostatkem nebyla sama velikost této tváře, velikost, která jí dodávala vulgární vzhled.

Navršení a spletení dvou metrů zlatých vlasů zabralo hodně času. Než přišla na řadu poslední vlásenka, padlo na celou budovu ticho noci.

Peříčko si s uspokojením zkontrolovala drdol. Lízinka zatřásla lahví šampaňského, zjistila, že je prázdná, odhodila ji do kouta, vytáhla z bedny zastrčené za paravánem další, bouchla ji a dolila všem sklenky. Peříčko si usrkla a oklepala se.

„Teplý.“

Lízinka nakoukla do toaletního džbánku a vyklopila roztátý obsah do vody ve vaně.

„Došel led,“ řekla vyčítavě směrem k Walserovi, jako by to byla jeho vina.

Možná, možná... mi to šampaňské už leze na mozek, pomyslel si Walser, ale skoro bych přísahal, že jsem viděl nějakou rybu, malou rybičku, sledě, šprotů nebo střeve, ještě živou, jak se kroutila a svíjela a pak spolu s vodou z toho džbánu vklouzla do vany. Neměl však čas přemýšlet o tom, jak ho šálí vlastní zrak, jelikož Peříčko nyní s plnou vážností navázala na rozhovor, který vedli krátce před tím, než přestala.

„Vylíhla jsem se,“ řekla.

== 2 ==

„Vylíhla jsem se; kdo mě vyseděl, nevím. Pokud jde o to, kdo mě *snes*, je to pro mě stejná záhada, jako povaha mého početí; otce a matku jsem nikdy nepoznala, ba co víc, zůstali neviděný a nevidaný v celý přírodě, jak by se řeklo. No ale vyklubala jsem se a pak mě v tom košíku mezi slámou a rozlámanejma skořápkama odložili ve Whitechapelu ke dveřím jistýho *domu*, jestli víte, co myslím.“

Když se natáhla pro svou skleničku, špinavý saténový rukáv jí sklouzl z paže vykroužené stejně ladně jako noha pohovky, na které seděl Walser. Ruka se jí lehce trásla, jako kdyby potlačovala pohnutí.

„No, a jak jsem říkala, byla to právě tady moje Lízinka, kdo na tenhle kňourající uzlíček narazil, když vyprovázela z domu nějakýho zákazníka, a kdo mě vzal dovnitř, kde mě ty laskavé ženy vychovaly jako jedinou dceru půl tuctu matek. A tohle je celá a nic než pravda, milý pane.“

A nikdy předtím jsem to nevyprávěla živý duši.“

Zatímco si Walser psal poznámky, Peříčko mu úkosem přes zrcadlo nakukovala do zápisníku, jako by se pokoušela nějakým kouzlem rozluštit jeho těsnopis. Jeho mlčení ji přece jen asi trochu vyvedlo z klidu.

„Ale no tak, copak oni vám to v těch vašich novinách fakt otisknou? Protože to byly ženy *volných mravů* a *pochybné pověsti*.“

„Mravy jsou v Novém světě podstatně pružnější než v tom starém, jak možná sama zjistíte,“ odpověděl Walser klidně. „Sám

jsem poznal několik velmi spořádaných prostitutek, ženy vynikajících kvalit, které by si s potěšením vzal za manželku každý muž.“

„Manželství? Pche!“ odsekla mrzutě Lízinka. „Z bláta do lože. Co je manželství jinýho než kurvení s jedním chlapem? Nevidím v tom žádnéj rozdíl. Si myslíš, že by si nějaká slušná rajda chtěla vzít zrovinka tebe, zajochu? Co?“

„Nech ho být, Lízo, on to myslí dobře. Víš co, je tady ještě pořád ten poslíček? Hlady šilhám, za úhoří náky a klobásu bych teď klidně vyměnila ten svůj zlatej hřeben.“ Koketně se otočila k Walsrovi: „Měl byste chuť na zapečenýho úhoře a trochu bramborový kaše?“

Zazvonili na poslíčka, který byl nakonec přece jen ve službě, a stále ještě zamračená a uražená Lízinka ho obratem poslala do obchodu ve Strandu. Pohoštění, které dorazilo o deset minut později v příkrytém koši, ji ale uchlácholilo — horký rybí náky, politý velkou naběračkou úhoří omáčky, Everest bramborové kaše a bažina sušeného a znovu povařeného hrášku, který plaval v zelenkavé tekutině. Peříčko poslíčkovi zaplatila, počkala si na drobné a místo spropitného mu vlepila pusou na jeho broskvovou, bezvousou tvář, takže se začervenala a mírně umastila. Ženy se pustily do jídla s mocným cinkáním vypůjčených příborů, Walser dal raději přednost další sklenici zteplalého sektu.

„Anglická strava... víte, chvíli trvá, než jí člověk přijde na chuť. Já osobně ale považuju vaši rodnou kuchyni za osmý div světa.“

Podezíravě se na něj zadívala, jako by si v duchu říkala, že si ji dobírá a že mu to dřív nebo později pěkně oplatí, ale na pohotovou odpověď měla příliš plná ústa, protože do sebe právě požitkářsky ládovala jídlo, jakým by snad pohrdl i ten nejdrsnější, nejsprostší drožkář. Hltala, cpala se, patlala po sobě omáčku, olizovala z nože hrášek; měla jícen hodný své obří velikosti a stolování alžbětinského velmože. Ohromený Walser s neústupnou trpělivostí své profese nezdolně čekal, až konečně uspokojí svůj bezedný apetit; utřela si ústa o rukáv a řihla. Ještě jednou se na něj zkoumavě zahleděla, jako kdyby napůl doufala, že ho podívaná na její obžerství odradí a vyžene, ale jelikož

vytrval a dál seděl na její pohovce se zápisníkem na klíně a tužkou v ruce, povzddechla si, znovu si odříhla a pokračovala:

„Vyrostla jsem v bordelu a sem na to hrdá, poněvač když přišlo na věc, nikdy sem vod svejch matek neslyšela jediný křivý slovo, ani nezažila žádný ústrky. Dostávala jsem ode všeho to nejlepší a ve svý postýlce v podkroví jsem byla vždycky zachumlaná dávno před osmou, než začali chodit bohatí kunčafti, co rozbíjeli skleničky.“

A tak jsem tam žila —“

„— a tak si tam žila, moje neviňátko, se svýma zlatýma copánkami, kerý sem jí svazovala modrejma stužkami, aby jí šikly k těm velkým modrým kukadlům —“

„— a tak jsem si tam žila, a tak jsem si rostla, až jednoho dne, bylo mi právě sedm let, Mamá Nelson —“

„Nelson?“ zeptal se Walser.

Peříčko a Lízinka svorně zvedly oči ke stropu.

„No jo, Nelson, dejž jí pánbů klidný spočinutí. To byla panečku bordelmamá! A odjakživa se jí říkalo Mamá Nelson nebo Madam Nelson, to kvůli tomu jednomu oku, páč jí jeden námořník, chudince, v roce konání Velký výstavy to druhý vyrazil rozbitou lahví. Vedla slušnej, spořádaněj podnik, a dokud jsem nosila krátký spodničky, nikdy by ji nenapadlo dát mě pracovat, jak by to udělali jinde. Ale jednou večer, když mě spolu s Lízinkou koupaly dole před krbem, právě když s velkou něhou mydlila mý malý, sotva vypučený peříčko, najednou vykřikla: „Amorek! Vždyť tu máme našeho vlastního živého andělíčka lásky!“ A tak jsem si poprvý začala vydělávat na živobytí, protože tady Lízinka mi vyrobila věneček z růžových bavlněných růžiček, položila mi ho na hlavu a dala mi dětský luk a šíp —“

„— kerej sem jí pozlatila,“ řekla Lízinka. „Pravý zlatý lístky to byly. Na dlaň se položí lístky a zlehýnka se foukne na povrch věci, kerou chcete pozlatit. Musí se fakt jemně, jinak to zbabráte. Ach bože, to byla piplačka.“

„A tak jsem měla za úkol sedávat ve výklenku v přijímacím salónu, kde se dámy představovaly pánům, s růžovým věnečkem a dětským lukem ze žhnoucího pozlátka. Stal se ze mě amorek.“

„S dětskejma křídýlkama. Vládla nám všem.“

Ženy si vyměnily nostalgický úsměv. Lízinka sáhla za paraván pro další láhev.

„Podíme si cinknout na malýho amorka.“

„To si dám říct,“ souhlasila Peříčko a natáhla ruku se skleničkou.

„A tak jsem si tam žila,“ pokračovala, jakmile si lokla na povzbuzení. „Od sedmi let jsem vystupovala jako *tableau vivant*. Sedávala jsem nad panstvem —“

„— jako andělíček strážníček celého salónu —“

„— věřte, nevěřte, sedm dlouhých let jsem nebyla nic než malovaný, pozlacený *symbol* lásky a dalo by se říct, že jsem si takhle odsloužila svý učednický léta jako *atrakce* — jako předmět divákova oka. Až přišel čas, kdy mi začalo mý ženský krvácení a kdy se mi v záhradě začaly odehrávat velké věci, jak by se řeklo. Ale třebaže mě, jako každou mladou dívku, fascinovalo zázračný pučení mý do té doby zdrženlivý a nenáročný tělesný schránky —“

„— po obou stranách plochý jak žehlicí prkno, až do třinácti a půl —“

„— ať mě to vyplašilo *jakkoli*, ještě mnohem víc mě zmátlo a znejistilo to, co se zpočátku jevílo jen jako příšerný svědění na mých zádech.“

Nejdřív to nebylo nic než jemný, skoro až příjemný dráždění, něco jako tělesný bzuchení, takže jsem si jako kočka třela záda o nohy židlí nebo poprosila Lízinku nebo nějakou jinou holku, aby mi ve vaně vydrhly záda pemzou nebo pilníkem na nehty, páč to svědění bylo na tom nejnevhodnějším místě, uprostřed mezi lopatkama, a já se nedokázala poškrábat, i kdybych se zmítla.

Pak se to svědění zhoršilo. Začalo to nenápadně, ale brzo jsem měla záda v jednom ohni, holky mě mazaly tisíci mastma a zasypávaly chladícíma pudrama a spát jsem chodila s pytlíkem ledu na zádech, ale nic nedokázalo uklidnit to příšerný nadělení na mý rašící, bující kůži.

Pochopte, to se jen ohlašovalo pučení mejch křídel, i když jsem to v té době samozřejmě netušila.

A jak se vepředu vzdouvaly mé kozičky, tak rostly i ty opeřený přívěsky vzadu, až jsem jednoho rána svého čtrnáctého léta vstala ze své rozkládací pohovky v podkroví, za zvuků přátelského zvonění Bow Bells, který pronikalo okny, zatímco chladný zimní slunce osvětlovalo to velký město tam venku, který mi, aniž bych to tehdy byla tušila, bude jednoho dne ležet u nohou —“

„— a roztáhla je,“ řekla Lízinka.

„A roztáhla jsem je,“ souhlasila Peříčko. „Svlíkla jsem si bílou noční košilku, abych provedla jitrní očistu u svého toaletního stolečku, když vtom se s mocným trhnutím rozerval zadní část mého negližé a nechtěně, nečekaně, bezděčně a bez mé vůle na svět znenadání vyrazilo moje podivný dědictví — tahle křídla! Pořád ještě ve vývinu, sotva poloviční ve srovnání s dospělými, a vlhký a lepkavý jako čerstvě rozvinutý listí na dubnovém stromu. Ale přes to všechno to byla křídla.“

Ne, necítila jsem žádnou bolest. Jen úžas a zmátek.“

„Vyvřískla, až mě to probudilo ze sna,“ pokračovala Lízinka, „páč sem s ní v tý mansardě spala i já: uviděla jsem, jak tam stojí nahá jak solnej sloup, kolem kotníků roztrhnutou košilku a v první chvíli mě napadlo, že se mi pořád ještě něco zdá nebo že jsem umřela a dostala se do nebe, mezi svatý anděly, nebo že je to snad zvěstování mého přechodu.“

„Byl to šok,“ poznamenala prostě Peříčko. Vytáhla si z drdolu pramínek vlasů, omotala si jej kolem prstu a zamýšleně jej natáčela a okusovala; pak se na otáčivé židli prudce odvrátila od zrcadla a důvěrně se naklonila k Walserovi.

„Prozradím vám jedno velký tajemství, jen pro vaše uši, a ne pro noviny, protože se mi líbí váš kukuč,“ zamrkala na Walsera koketně. Ztišila hlas až k šepotu, aby se k ní Walser musel přisunout blíže, pokud ji chtěl slyšet; její dech, ovoněný šampaňským, ho hřál do tváře.

„Barvím.“

„Cože?“

„Moje peří. Mám je přebarvený. Nemyslete si, že tyhle křiklavé barvy nosím už od puberty. Začala jsem si peří barvit na začátku své kariéry na zavěšený hrazdě, abych líp napodo-

bila vzhled tropického ptáka. V čase svého nevinného dětství a raného mládí jsem nosila svůj přirozený blond odstín, který je jen o málo tmavší než vlasy na mé hlavě a vypadá spíš jako barva mého, ehm, klína.

Tohle je mé strašlivé tajemství, pane Walsere, a abych řekla celou a nic než pravdu, je to jedinej trik, kterým klamu své obočství.“

Abyste svému tvrzení přidala na váze, bouchla prázdnou sklenici o toaletní stolek, ovšem s takovou vehemencí, že krabičky se šminkami a vodičkami nadskočily a zadrnčely, ostře zavoněl levný parfém a vzduchem zavířil oblak pudru z roztačené pudřenky, který Walserovi bolestivě uvízl v hrdle, až se rozkašlal. Lízinka mu zabouchala na záda. Peříčko si ničeho z toho nevšímal.

„Když Lízinka spatřila tohle nečekaný zjevení, seběhla ve své noční košili s křikem ze schodů —“

„Mamá, Mamá Nelson, pojdte rychle; naše ptáče nám chce uletět! Ta dobrá žena vyběhla schody po dvou, a když uviděla, jak se věci mají s její oblíbenkyní, ze samy radosti se rozesmála.“

„Kdo by si byl pomyslel, že jsme se nevědomky ujaly anděla!“ řekla mi.

„Ty moje malička, ty jsi určitě nevinné dítě století, které nám klepe na dveře: Nového věku, kdy nebude žádná žena spoutaná se zemí. A potom zaplakala. Tu noc jsme odhodily luk a šíp a já poprvé pózovala jako bohyně vítězství, okřídlená Niké Samothrácká, jelikož jak sám vidíte, nejsem žádný peříčko, a dokonce i ve čtrnácti jsem vydala za dvě Lízinky.“

Dovolte mi prosím, abych na chvíli potěšila své srdce a popsala ten milovaný dům, který sice požíval špatnou pověst, ale přesto mě tak dlouho chránil před ranami osudu a mé křídla před vláčením ve špině.

Byla to jedna z těch starých, hranatých budov z červených cihel s jednoduchou, střízlivou fasádou a elegantním, lasturovitým okénkem nade dveřmi, na který dodnes narazíte v těch londýnských čtvrtích, co jsou různým módním vlnám vzdálený natolik, že jim nikdy nepodlehly. Nemohli jste se podívat na dům Mamá Nelson a nepomyslet na Věk rozumu, který ho

postavil, a nezaplakat, když jste si uvědomili, že Věk rozumu skončil dřív, než pořádně začal, a že tenhle jeho harmonický pozůstatek hnije zastrčený za hlukem a vřavou Ratcliff Higway, jako poslední pozůstatek intelektu zachovaného v myslí opilce.

K předním dveřím vedlo několik schodů, který Lízinka každé ráno pečlivě vydrhla a vycídila, spolehlivě jako ta nejpilnější londýnská hospodyně. Celý dům obklopovala atmosféra poctivosti a slušnosti. Za jeho vysokejma okna jsme měly vždycky stažený bílý rolety, jak zavřený oči domu, co si sní svůj vlastní sen. Bylo to, jako kdybyste překročením prahu pod jednoduchým a souměrným trojúhelníkovým štítem nade dveřmi vešli na místo, který stejně jako jeho paní odvracelo zrak od hrůz tam venku, páč uvnitř na vás čekalo výlučný hájemství, kde návštěvníci mohli za nijak přemrštěnou cenu rozšířit hranice svých zkušeností. Bylo to místo, kde bylo možný racionálně uspokojovat racionální touhy; byl to starosvětskej dům, a to až do té míry, že tehdy vzbuzoval dojem, že je možná až příliš moderní, jak se často stává, když minulost předběhne budoucnost.

Pokud jde o přijímací salón, kde jsem v mládí dělala živou sochu, ten byl v prvním patře a šlo se do něj po mohutným mramorovým schodišti, zatočeným se stejnou parádou jako zadek děvky. Schodiště mělo nádherný zábradlí z tepaného železa, samý girlandy s ovocem, kytkama a hlavama satyrů, s úžasně klouzavým mramorovým madlem, po kterým jsem ve svém bezstarostným dětství jezdila, až se mi třepetaly copánky. Mohla jsem si ale takhle hrát jenom do otvírací hodiny, poněvač nic neodrazuje ctihodný kunčafy, kterým dávala Nelson přednost, tolik, jako dítě v nevěstinci.

Hlavní dominantou salónu byl krásnej krb, jistě postavenej stejným mistrem mramoru, co vybudoval schodiště. Krbovou římsu na svých dlaních podepírala dvojice kyprých, usmívajících se bohyň, tak jako my ženy koneckonců podpíráme celý svět. Starým Římanům by ten krb mohl posloužit jako oltář nebo hrobka; pro nás to byla naše vlastní domácí svatyně zasvěcená bohyni Vestě, neboť každé odpoledne tam Lízinka zapálila oheň ze sladce vonících dřev, jejichž přirozené aroma obvykle rozvíjela pálením parfémů té nejlepší kvality.“

„Co se týká mé maličkosti,“ prohodila Lízinka, „jako kurva jsem nikdy za moc nestála, kvůli nepraktickému zvyku se pravidelně *modlit*, kerej sem zdědila po své rodině a kerýho sem se nikdá nedokázala zbavit.“

Tomu se očividně dalo uvěřit jen těžko, a Walsler zůstal skeptický, ačkoliv Lízinciny pichlavé černé oči nepřipouštěly jakoukoli pochybnost.

„Když sem ke svatý katolický církvi obrátila prvních pár štam-gastů, zavolala si mě jednou odpoledne Mamá Nelson na kobereček a řekla: ‚Lízo, takhle to dál nejde! Ještě chvíli a všechny ostatní holky tady budou chudinky úplně zbytečné.‘ Vyškrtla mě z pravidelnejch služeb a udělala ze mě hospodyně, což mi úplně vyhovovalo, páč se holky postaraly, abych dostala svůj díl dýška. A každé večer, když se smráklo, jsem v krbu zapálila oheň a pečovala o něj, až byl kolem osmý nebo devátý večer salónek útulnej jak klín —“

„— a sladký jako pokoj, v němž na hranici hoří bájný fénix, nasáklý a nafialovělý kouřem jako halucinace.“

Takže, pane Walsere, jak asi tušíte, ten den, kdy jsem poprvé roztáhla křídla, mě ohledně mé vlastní podstaty zaskočil úplně nepřipravenou. Mamá Nelson mě zabalila do kašmírového plédu, který si stáhla z ramen, protože svou košilku jsem měla roztrženou, a Lízinka se pochopitelně šla ohánět jehlou, aby mi upravila šaty na mou proměněnou postavu. Jak jsem si tak seděla na posteli a čekala, až mé oblečení bude hotový, nemohla jsem nepřemýšlet nad záhadou těch měkkých, pernatých přírůstků, který mi už teď stahovaly ramena dozadu se silou a naléhavostí neviditelného milence. Venku za oknem jsem v chladným slunečným světle uviděla vřeštící a chechtající se racky, jak sledujou křivolaký tok Temže a jak se houpaj na vzdušnejch proudech jak větrný přízraky, a najednou mi to došlo: když mám křídla, tak určitě budu moct i létat!

Bylo právě brzy odpoledne a v celým domě byl klid, jelikož se každá holka ve svém pokoji věnovala svým koníčkům a jiným činnostem, než se opět začne v potu tváře lopotit. Shodila jsem kašmírový šál, roztáhla své nově opeřené křídla a hop! vyskočila do vzduchu.

Nic se nestalo, dokonce jsem se ani *nevznesla*, protože jsem v tom neměla vůbec žádný cvik, nevěděla jsem nic o teorii létání, ani nic o tom, jak vzlítnout a přistát. Vyskočila jsem — a dopadla na zem. Buch. A to bylo všecko.

Tak jsem si řekla: dole je přece mramorovej krb s římsou dva metry vysoko, kterou po stranách podepíraj vzepjatý karyatidy! A hned jsem potichouнку seběhla dolů do salónu, poněvaž mě napadlo, že kdybych z tý krbový římsy skočila s doširoka roztaženými křídly, vzduch polapený mezi perutěma by mě ochránil od pádu.

Při zběžným pokoukání byste si možná pomyslel, že tenhle pokoj je určitě nějaký kuřáckej salónek exkluzivního klubu pro gentlemany, protože Mamá Nelson mezi svými klientama podporovala až ponuře slušný chování.

Místnost zaplňovaly kožený křesla a stolečky s Timesy, který Lízinka každý ráno žehlila; stěny, pokrytý rudým vzorovaným damaškem, zdobily olejomalby na mytologický motivy, který byly tak zašlý věkem, že výjevy v těžkých zlatých rámech vypadaly jak prozářené starověkým, medovým slunečním svitem, který vykryštalizoval a pokrýl plátna líbezným povlakem. Všechna tahle plátna, z nichž některý pocházely z benátský školy a byly bezpochyby vynikající kvality, již dávno podlehly zkáze, stejně jako samotnej dům Mamá Nelson; byl mezi nimi ale jeden obraz, kterej si vždycky budu pamatovat, jako bych ho měla vyrytej v srdci. Visel nahoře nad krbovou římsou a snad ani nemusím říkat, že na něm byla vyobrazená Léda a labuť.

Všichni, kdo viděli její obrazárnu, se nad tím podivovali, ale Mamá Nelson by svý obrazy nikdy nedala vyčistit. Vždycky říkávala, vid', Lízo, že Čas, otec všech proměn, je největší ze všech umělců a jeho neviditelnou ruku je třeba za každou cenu ctít, neboť pracuje jako anonymní spolutvůrce každýho lidskýho malíře; takže jsem na tom obraze vždy viděla, jakoby za sklem, temně a nejasně to, co snad mohl být můj vlastní vstup na scénu, mý vlastní početí, nebeský opeřenec oděný v majestátu bílých per, jak se s panovačnou touhou sklání nad napůl omráčenou, ale zároveň i vzrušenou dívkou.

Když jsem se Mamá Nelson jednou ptala, co ten obraz znamená, řekla mi, že je to názorný příklad zaslepujícího vzplanutí požehnaný tělesnosti.“

S tímto pozoruhodným výrokem na rtech se na Walsera potměšile podívala zpoza svých řas, jen o málo tmavších než její vlasy.

Je to čím dál podivnější, pomyslel si Walser: jednooká, filosofující bordelmamá ve Whitechapelu, která vlastní Tizianův originál? Mám tomu věřit? Mám předstírat, že tomu věřím?

„Ty obrázky jí dal nákej chlapík, ale jeho jméno jsem si nezapamatovala,“ řekla Lízinka. „Líbila se mu kvůli tomu, jak si holila pipku.“

Peříčko na Lízinku vrhla káravý pohled, ale zkazila celkový dojem tím, že se zachichotala. Lízinka teď dřepěla u Peříččiných nohou, místo podnožky kabelku, svou obrovskou kabelu z popraskané kůže s flekatýma mosaznýma ušima. Zahnutou bradou se opírala o kolena, která si objímala rukama posetýma jaterními skvrnami. Potichu praskala vlastním statickým nábojem; nikdy nic nepřehlédla. Hlídací pes. Nebo... nebylo by možné, že by snad... Walser se přistihl, jak se sám sebe ptá: nejsou ve skutečnosti ty dvě dcera s matkou?

Ale kdyby to byla pravda, co by to muselo být za severského obra, aby dokázal počít toho opeřence s takovým přismahlým zákrskem? A kdo byl nebo jak do téhle historie zapadá ten svengali, který celou tu věc vymyslel a proměnil tuhle holku v tak pozoruhodný stroj a naučil ji její příběh? Byla snad ta jednooká děvka, pokud tedy vůbec existovala, prvním obchodním agentem této prapodivné dvojky?

Otočil ve svém zápisníku další list.

„Jen si představte, jak jsem oblečená jen v plédu cupitala dolů do salónu, kde byly ještě pořád utěsněný okenice a zatažený rudý sametový závěsy, a celej pokoj pořád ještě vzbuzoval dojem temný noci plný rozkoší, i když svíčky v nástěnných svícnech už dohořely. Z provoněnejch plamenů uplynulýho večera zůstaly v krbu jen oharky a na perským koberci ležely sklenice s posledními zbytkama vína po flámování. Chabý světlo

čtvrtákový svíčky, kterou jsem si nesla sebou, lehce pohladilo majestát labutího boha a přimělo mě snít, snít a osmělit se.

Ačkoliv jsem byla dost urostlá, musela jsem si ke krbu přitáhnout židli, abych se na římsu vyšplhala a sundala zlacený francouzský hodiny pod skleněným poklopem. Dalo by se říct, že tyhle hodiny byly znakem, nebo spíš označujícím soukromého království Mamá Nelson. Bylo to vyobrazení zvaný Otec času — smrták s kosou v jedné ruce a lebkou v druhé, kterej stál nad ciferníkem, jehož ručičky vždy ukazovaly jen půlnoc nebo poledne, minutová a hodinová ručička navěky sepnutý jak v modlitbě, protože Madam vždycky říkala, že hodiny v jejím přijímacím pokoji musí ukazovat úvrať dne či noci, hodinu beze stínů, hodinu vidin a zjevení, okamžik ticha a pokoje uprostřed bouře času.

Byla trochu zvláštní, naše Mamá Nelson.“

Tomu Walser rád věřil.

„Sebrala jsem hodiny, abych měla víc místa, a opatrně jsem je položila vedle vyhořelého ohniště. Staříčkej, zašlej hodinovej strojek přitom ze sebe vydal slabý, melodický cinknutí, jako by mě chtěl povzbudit. Potom jsem vyšplhala nahoru a stoupla si na místo, kde předtím stál Otec času, a jako sebevrah, kterej se chce věšet, jsem odkopla židli, abych nebyla v pokušení po ní seskočit.“

Jak daleko mi připadala ta podlaha! Pochopte, byly to sice jen dva metry, což samo o sobě není žádná velká vzdálenost, přesto pode mnou zela příkrá strž, a skutečně, dalo by se říct, že ta hlubina, kterou jsem měla pod sebou, pro mě v tu chvíli představovala nepřekonatelnou propast, zásadní zlom, kterej mě od nynějška navždy oddělí od běžný lidský rasy.“

S těmito slovy na něj upřela své obrovské oči, ty „jevištní“ oči, jejichž poselství šlo odečítat i z posledního místa na bidýlku. S příchodem noci jejich barva potemněla; duhovky jí znachověly, až začaly ladit s fialkami před zrcadlem, zato zorničky se jí v temnotě rozšířily tak, že by v jejich podmanivé hloubce snadno beze stopy zmizela celá šatna i všichni přítomní. Walser zakusil nesmírně zvláštní pocit, jako by oči téhle artistky byly pár čínských krabiček, jako by se každé z nich otevíralo do

jiného světa a ještě jiného a dalšího, do nekonečné mnohosti světů, a tyto neuchopitelné hloubky ho vábily tou nejmocnější silou, až pocítil, že i on se chvěje, jako by rovněž stál na hraně neznámého prahu.

Překvapený svým vnitřním zmatkem rychle zburcoval rozum, aby obnovil svůj pragmatismus. Peříčko sklopila víčka, jako by věděla, že už toho bylo dost, a než navázala na své vyprávění, usrkla si trochu vyšumělého šampaňského. Její pohled se proměnil zpátky v párek obyčejně modrých očí.

„Stoupla jsem si na římsu a trochu se zachvěla, protože dokavad Lízinka nezapálila oheň v krbu, byla tu vždycky ledová, lezavá zima, a koberec najednou vypadal vzdálenější než kdy předtím. Ale co, risk je zisk, řekla jsem si. Za sebou, přísahala bych, že za sebou na zdi jsem zaslechla, uvězněný v pavučině času, ale přesto slyšitelný, usilovný tlukot velkých bílých křídel. Rozprostřela jsem ty svý. Zavřela jsem oči a prudce se vrhla dopředu a úplně se vydala na milost zemský přitažlivosti.“

Na okamžik ztichla a nehtem vyhladila cestičku ve špinavém satěnu napnutém mezi kolena.

„A stalo se to... že jsem spadla.“

Zřítíla jsem se jako Lucifer. Padala jsem dolů, hluboko dolů, s zuchnutím se rozplácla na perském koberci pod sebou a zaryla se obličejem mezi květiny a zvířata, který nikdy nezdobily žádné přirozené les, mezi stvoření snů a představivosti, ne nepodobný mně samotný, pane Walsere. Tehdy jsem poznala, že ještě nejsem připravená nést na svých bedrech to velký břímě svý nepřirozenosti.“

Odmělčela se přesně na tři stahy srdce.

„Spadla jsem... a chudák můj nos dostal pořádnou šupu o mosaznou zástěnu před krbem...“

„A tak sem ji tam ráno našla, dyž sem šla zatopit, zadek měla vytrčenej ve vzduchu, ještě se jí chudince třepotaly ty její blondatý křídýlka, ale i když sebou takhle plácla, nos si málem roztrískla vejpůl a krev jí stříkala proudem, vůbec nekřičela, ani trošku. Byla statečná, zlatičko malinký, ani slzičku neuronila.“

„Co bych se starala o nějaký rozbitej nos?“ vykřikla Peříčko vášnivě. „Vždyť na jednu krátkou chvíli — na jeden okamžik,



zajíknutí času, na moment tak prchavej a pomíjivej, že i kdyby fungovaly, nedokázaly by ho ty starý francouzský hodiny svýma těžkopádnýma kolečkama a pružinama vůbec zaznamenat, na chvilku kratičkou jak zachvění motýlích křídel... jsem se vznesla.

Ano, vznesla jsem se. Trvalo to tak krátce, až jsem si málem pomyslela, že se mi to jen zdálo, jelikož to byl stejnej pocit, jakěj na nás někdy přichází těsně před usnutím... přesto ale, ať byl ten okamžik sebenepatrnější, vzduch se pod mýma dospívajícíma křídlyma vzdul a odmítl mě odevzdat přitažlivý síle velkého, kulatého světa, s kterým byli lidi do té chvíle vždycky tak těsně svázání.“

„Jako hospodyně,“ prohodila Lízinka, „jsem našťestí nosila všecky klíče k domu na kroužku za opaskem, takže když jsem přicinkala do salónku se santálovým dřevem v náručí, měla sem lék na její naraženej nos hned po ruce a mohla jí plácnout klíč od předních dveří mezi křídla. Byl třicet čísel dlouhej a zmrzlej jak rampouch, takže jí vod samotného šoku krev úplně přestala týct. Pak sem ji utřela zástěrou a vzala ji dolů do kuchyně, hezky do tepla, zabalila ji do deky, odřeniny natřela tinkturou, trochu ji oblepila leukoplastí, a když byla zase jako rybička, pověděla mi o všech těch zvláštních pocitech, kerý měla, když hupsla z tý krbový římsy.

A já užasla.“

„Ale i když jsem poznala, že si vzduch můžu osedlat a že mě udrží, technika lítání mi pořád zůstávala utajená. Stejně jako se děti musí naučit chodit, i já se musím naučit, jak ten cizí živel zkrotit, a nejen že potřebuju znát sílu a omezení svých opeřených údů, musím študovat taky to povětrný prostředí, kerý se mi napříště stane novým domovem, jako i námořník musí porozumět mocnejm proudům, vlnám a vírům, vrtochům, rozměrům a protichůdnejm povahám vodstev světa.

Tak jako ptáci, i já se ponejprv učila od jiných ptáků.

To všechno se odehrálo na začátku jara, ke konci února, kdy se ptáci zrovna probouzej ze svý zimní letargie. Když v truhlících za našima oknama vyrašily poupata tulipánů, začali si s námluvama i londýnští holubi; samečci nadouvali volátka

a komicky se naparovali kolem samiček. Tak se stalo, že si jeden pár postavil hnízdo na římsovém štítě za naším oknem v podkroví a nakladl vejce. Když se jim narodily holoubátka, sledovaly jsme je s Lízinkou pozornějc, než si umíte představit. Dívaly jsme se, jak holubice učí svý mládata klopýtat podél okraje stěn, do nejmenších podrobností jsme pozorovaly, jak jim dává němý pokyny ohledně používání jejich letek, jejich kloubů, zápěstí a loktů, jak je nutí, aby napodobovaly její vlastní pohyby, kerý, jak jsem si uvědomila, nebyly nepodobný plaveckejm tempům. Nemyslete si ale, že jsem tyhle studia absolvovala samotná; třebaže sama lítat neuměla, vzala na sebe Lízinka roli ptačí mámy.

V těch tichejch odpoledních hodinách, kdy se naše přítelkyně a sestry skláněly nad svýma knihama, Lízinka kreslila na čtverečkovaným papíru grafy, ve kterejch zkoumala velký rozdíl v hmotnosti dobře rostlý čtrnáctiletý holky a maličkého holoubátka, to abysme věděly, do jaký výšky můžu vyletět, aniž bych pokoušela Ikarův osud. Celou tu dobu, jak plynuly měsíce, jsem sílila a rostla, rostla a sílila, až Lízinka musela jednoho dne svejch počtů nechat, aby pro mě mohla ušít úplně novou sadu oblečení, kerý by odpovídalo pozoruhodnému vývoji mýho trupu.“

„Jedna věc se teda musí Mamá Nelson nechat, všechno začálovala na dřevo, jen z čistý lásky k naší cácorce, a navíc vymyslela plán, jak všude rozhlásíme, že je hrbatá. Jo, jo.“

„Tak to bylo. Každou noc jsem ve výklenku v přijímacím pokoji napodobovala Niké a byla středem pozornosti všech očí, ale Madam dala na vědomost, že mám ty svý zářivý zlatý křídla na zádech přilepený a že vůbec nejsou moje, takže jsem byla ušetřená nedůstojného šmírování. Ale přestože jsem nyní začala dostávat nepočítaně nabídek od zákazníků chtivých zbavit mě mýho věnečku, některý až na čtyřciferný sumy, Madam Nelson je všechny odmítala ze strachu, že by se všechno prozradilo.“

„Byla to vopravdická dáma,“ řekla Lízinka. „Jo, Mamá Nelson, ta byla někdo.“

„To jo,“ přikyvovala Peříčko. „Měla vám takovou jednu zvláštnost; kvůli svému přídomku nebo spíš přezdívce chodila vždycky komplet oblíkaná v slavnostní uniformě námořního

admirála. Ale nikdy jí nic neušlo, oko měla bystrý jak ostříž a dycinky říkávala: „Dvě lodičky nosím na nohách, jednu mám pěkně pod palcem a jen na hlavě nosím brigadyrku.“ Byla to její loď, válečný škuner, a i když se tomu někdy smála a prohlašovala: „Je to pirátská bárka a pluje pod falešnou vlajkou,“ byl to její koráb rozkoše, ukotvenej ze všech možných i nemožných míst v líných vodách Temže.“

Lízinka po Walserovi blýskla okem a pustila se do vypravování:

„Bylo to z vrcholový plachty nebo strážního koše týchle lodě, co moje cáčorka poprvý vzlítla. A přihodilo se to takhle:

Představte si mý překvapení, když jsem jednoho prozářeného červnového rána s obvyklou pílí sledovala holubí rodinku a pozorovala jednoho z těch tvorečků vrávorat na hraně římsy — vypadal jako plavec, kerej se rozmýšlí, jesli je voda dost teplá — když tu, jak tam tak váhal a dumal, k němu zezadu přišla jeho milující máma a strčila ho rovnou přes okraj!

Nejdřív padal jako kámen, až se mi stáhlo srdce a z hrdla vylít polekaněj výkřik, ale než to varování opustilo mý pysky, všechny ty lekce se mu v tý jeho hlavince asi musely nějak srovnat, páč najednou vyrazil vzhůru ke slunci, jen se kolem mihly ty jeho bílý, rozprostřený křídýlka, a už sem ho víc neviděla.

A tak povídám tý svý holce: „Nedá se nic dělat, děvenko, tvoje Líza tě bude muset strčit ze střechy.“

„Mně samotný to přišlo,“ poznamenala Peříčko, „jako by mi Lízinka tím návrhem, že mě vloží do volného objetí vzdušného víření, sjednávala vdavky s větrem.“

Zhoupla se na svojí otočné stoličce a věnovala Walserovi tak rozzářený pohled, až zamrkal.

„Ano! Buď se stanu nevěstou toho divokýho, nikdy nespátřenýho a netělesnýho poutníka, nebo nebudu vůbec žít.“

Dům Mamá Nelson měl nějakých pět pater a ze zadní strany k němu přiléhala hezká zahrádka, která vedla dolů k řece. Na stropě našeho pokoje byly jedny padací dveře, který vedly na půdu, a z ní se dalo přes další poklop dostat až na střechu. Takže jedný červnový noci, nebo spíš brzo ráno, někdy kolem čtvrtý nebo pátý, nesvítil tehdy měsíc — protože jsme jako čarodějnice

potřebovaly pro naše rejdy tmu a soukromí — šplhala Líza i se svou učednicí po střešních taškách.“

„Bylo svatýho Filipa a Jakuba,“ řekla Lízinka. „Teda, buď to byla Filipojakubská noc nebo se to odehrálo brzo ráno po slunovratě. Copak si nevzpomínáš, drahoušku?“

„Ano, letní slunovrat. Zelený stězej roku. Ano, Lízo, vzpomínám si.“

Odmilka na jeden stah srdce.

„Připadalo mi, že se celý město naplnilo očekáváním, jako by se v tom napjatým tichu měla odehrát nějaká jedinečná událost.“

„I když byla chladná noc, neměla na sobě ani nitku, páč sme se bály, že by jí oblečení mohlo bránit v pohybu. Lezly jsme po střeše a vánek, co přebejvá ve výškách, přišel prozkoumat komíny. Bylo vlahý, chladný počasí a mý krasotince naskákala husí kůže, že jo? třásla se jako osika. Střecha se svažovala jen mírně, takže sme sešplhaly dolů k rýně, odkud jsme viděly na pramáti Temži, která se všude tam, kde se jí dotkly houpající kotevní světla převozníků, leskla jak černý navoskovaný plátno.“

„Teď, když došlo na věc, jsem dostala hrozný strach, a to nejen z toho, že bych si mohla vysloužit tvrdou lekci a zjistit, že mám křídla jako slepice nebo zakrnlý přívěsky jako pštros, že mý perutě jsou pouze klam a zdání, jen na parádu, a ne na používání, jako krása některých žen. Nebylo to jen proto, že až ranní slunce, který zatím jen nadzvedávalo sukně oblohy, svýma prstama pošimrá dům, budu možná ležet před domem jako pytel polámaných kostí. Spolu s prostým strachem z tělesnýho zranění se v mý hrudi zvedal i zvláštní děs, kvůli kterému jsem se až do poslední chvíle nechtěla pustit Lízinčiných sukní a kvůli kterému jsem ji prosila, abysme toho všeho nechaly — trpěla jsem tou největší myslitelnou hrůzou z neodčinitelný *odlišnosti*, kterou mě navždy oceňuje případnej úspěch.“

Nebála jsem se zranění těla, nýbrž rány na duši, nepřekročitelnýho příkopu mezi mnou a zbytkem lidský rasy.

Bála jsem se důkazu svý vlastní jedinečnosti.“

„Přesto však, kdyby umělo mluvit, copak by každý moudrý děcko nekřičelo z matčina lůna: „Nechte mě tady v temnotách! Nechte mě v teple! Nechte mě v bezpečí, tak jak jsem!“

Ale přírodu nevošidíte. I tohle stvořeníčko na mě křičelo, že nechce být tím, čím se musí stát, a i když mě její prosby dojí-maly, až mě zaslepily vlastní slzy, věděla sem, že co se má stát, se stane, a tak jsem — ji strčila.“

„Průzračná náruč větru přijala pannu.

Jak jsem svištěla kolem podkrovních oken, za kterými jsem trávivala drahocenný bezesný noci svý mladosti, vítr přispěchal pod mý rozepjatý křídla a já s trhnutím zjistila, že visím nahoře ve vzduchu, že pode mnou leží zahrada jako deska nějaký úžasný stolní hry a já se vznáším na místě. Země mi nepřispě-chala naproti. Bezpečně jsem spočinula v náruči svýho nevidi-telného milence.

Vítr se ale z mý překvapený nečinnosti netěšil dlouho. Během toho, co jsem se o něj ochromená úžasem opírala, pomaloučku, polehoučku rozevíral prsty, jako by ho má nečinnost urazila, a já znovu započala svůj děsivý pád... dokud se mi nevybavily mý lekce. Jak jsem se naučila od ptáků, vykopla jsem paty a pevně je k sobě přitiskla jako kormidlo svýho malýho člunu, mýho těla, tohohle člunku, kterej dokáže zakotvit mezi oblaky.

Takže jsem koplá patama a pak, jako bych plavala, jsem nad hlavu zvedla nejdelší a nejpružnější pera na konečcích svých křídlel; potom jsem je dlouhýma, sebejistýma tempama roze-vřela a zase přimkla k sobě — ano! tak se na to musí! ano! tleskla jsem znovu špičkama křídlel, znovu, znovu, znovu, a větru se to líbilo a znovu mě sevřel ve svém objetí, a já zjistila, že společně s ním dokážu pokračovat všude, kam se mi zlíbí, a prorazit si cestu neviditelným vzdušným oceánem.

Zůstala tam ještě nějaká flaška, Lízo?“

Lízinka strhla fólii na další lahvi a všem dolila skleničky. Peříčko tu svou žíznivě vyzunkla a mírně rozechvělou rukou si nalila další.

„Mírni se, děvče,“ jemně ji pokárala Lízinka. Peříčko podráž-děně pohodila bradou.

„Ale Lízo, musíme přece tady pánovi říct, jak to bylo do-opravdy.“

Pronikavě a zkoumavě se na Walsera zadívala, jako by chtěla zjistit, jak daleko může zajít. Její tvář se svou brobdingnagovskou

souměrností vypadala, jako by ji ze dřeva vyřezali a jasnými bar-vami namalovali stejní umělci, kteří vyrábějí karnevalové masky nebo figury na příd plachetnic. Hlavou mu problesklo: jestlipak náhodou není ve skutečnosti chlap?

Skřípání a supění za dveřmi ohlásily zaklepání — vešel starý portýr v kožené pelerině.

„Helemese, vy ste tu ještě, slečno? Pardón... sem viděl, že se tu ještě svítí...“

„Právě hostíme zástupce tisku,“ řekla Peříčko. „Ale nebudem tu dlouho, neboj, stará vojno. Dej si trochu bublinek.“

Naplnila sklenici a postrčila ji k němu; vyzunkl ji jedním lokem a mlaskl si.

„Ta píše. No, víte, kde mě najdete, dyby byly náký potíže...“

Peříčko se na Walsera po očku ironicky koukla a usmála se na odcházejícího portýra, jako by chtěla říct: „To si myslíš, že bych na něj nestačila?“

Lízinka pokračovala:

„Představte si s jakou radostí, pýchou a úžasem jsem sledo-vala svou holčičku, nahatou, jak ji pánbůh stvořil, když zmizela za rohem domu! A abych řekla pravdu, taky se mi pořádně ule-vilo, páč jsme v srdci dobře věděly, že je to hop nebo trop.“

„Ale byla to ode mě odvaha, pane!“ skočila jí do řeči Peříčko. „Při tomhle prvním letu jsem nedokázala nic než obletět dům těsně nad korunou třešně v zahradě, která byla vysoká asi jen deset metrů. Ale přes velký rozrušení smyslů a přemíru dušev-ního soustředění, který si vyžadovalo vykonávání mýho nově nabytýho umu, jsem nezapomněla pro svojí Lízinku utrhnout hrst ovoce, jež právě dosáhlo dokonalý zralosti na nejhořejších větvích stromu, ovoce, který jsme normálně musely nechávat na pospas drozdům. Na opuštěný ulici nebylo živáčka, kterej by při pohledu nahoru musel přemýšlet, jestli jsem halucinace nebo živý sen či snad prelud z alkoholických výparů. Úspěšně jsem dokončila vzdušnou plavbu kolem domu a rozpálená radostí ze svýho úspěchu jsem zamířila nahoru ke střeše, abych se vrátila zpět ke svý přítelkyni.

Ale křídla, unavený nezvyklou námahou, mi najednou začaly... ach Bože! *vypovídat službu!* Poněvač let vzhůru, ten

vyžaduje zapojení úplně jiných hejblátek a udělátek než *klesání*, i když to jsem tenkrát ještě nevěděla. Naše studium srovnávací fyziologie mělo teprva přijít.

A tak vyskočím, jako když skáče delfín — což, jak už dneska vím, je přesně to, co se dělat *nemá* — ale špatně odhadnu, jak vysoko se mám odrazit, a můj unavený křídla se pod mnou úplně podlomí a složí. Zastaví se mi srdce. Hlavou mi prolítne myšlenka, že můj první let bude i mým posledním a že za svou troufalost zaplatím životem.

Rozhodila jsem natrhaný ovoce po zahradě jako měkký, černý třešňobití a rychle nahmátla okapní žlab, ale — děs a běs! to starý olovo mi pod rukou povolilo! Okapy se s povzdechem odporučely a já se najednou klátila nad propastí, opět jako úplně obyčejnská ženská, křídla na zádech strnulý strašlivou hrůzou z té lidský zhouby, co na mě dole čeká —“

„— ale já se natáhla a popadla ji za předloktí. Jen láska, velká láska mi mohla dát tolik síly, abych dokázala přemocť zemskou tíži a vysoukat ji zpátky na střechu, jako člověka tonoucího v prudkém proudu.“

„Choulily jsme se na té střeše k sobě a plakaly si v náručí radostí a úlevou, dokud rozbřesk nad Londýnou nepozlatil velkou kopuli katedrály svatýho Pavla, až vypadala jako posvátná bradavka města, který z neznalosti jinýho rodiče nemůžu nazvat než svou pravou matkou.

Londýna s jedním prsem, královna amazonek.“

Ztichla. V místnosti kovově zacinkal nějaký předmět, možná potrubí s horkou vodou. Lízinka si poposedla na své vrzavé kabelce a zakašlala. Peříčko dál seděla ponořená do vlastních myšlenek a Big Ben odbíjel půlnoc hlasem, který Walsеровi připadal tak ztracený, tak osamělý, jako by zvony zpívaly opuštěnému městu, ve kterém zůstali naživu jen oni tři. Třebaže nevyňikal představitostí, i on citlivě vnímal ten děsivý noční čas, kdy nás temnota úplně pohlcuje.

Poslední ozvěny zvonkohry se vytratily do ztracena. Peříčko se s hlubokým povzdechem, který rozvlnil povrch jejích hedvábných ňader, probrala z chvilkové ztráty svého živého temperamentu a pokračovala.

„Musím vám povědět něco víc o svém tehdejší pracovním životě — o tom, co jsem prováděla, když jsem se netřepotala po obloze jako netopýr. Možná si vzpomenete, že jsem každou noc v salónu pózovala za Niké Samothráckou, a možná ste se v duchu podivoval, jak je to možný, jelikož já mám paže —“ rozpráhla je a překlenula při tom polovinu šatny „— a Niké nemá žádný.

No, to bylo tak, že Mamá Nelson všude rozhlásila, že jsem přesná podoba, předobraz sochy, která ve svý polámaný a neúplný podobě vzrušovala představivost dvou chiliád příslibem dokonalý, čínorodý krásy, znetvořený zubem času. Když se zamýšlela nad existencí mých silných paží, přišla Mamá Nelson na mysl jedna otázka: co v nich Niké tak asi mohla držet v době, kdy jí dávno zapomenutý mistr poprvý vysvobodil z mramoru, kterej zadržoval jejího nevyčerpatelného ducha? A Madam na to hned přišla: *meč*.

Vyzbrojila mě svou pozlacenou obřadní šavlí, co patřila k její admirálský uniformě, kterou nosívala po boku a příležitostně používala jako taktovku na dirigování kratochvílí a radovánek — svou čarodějnickou hůlku, jako měl Prospero. Svírala jsem šavli ve svý pravý ruce, špičku namířenou k zemi, abych dala najevo, že nechci nikomu ublížit, leda v sebeobraně, kdežto levou jsem měla volně spuštěnou podél těla, dlaň zaťatou v pěst.

Jakej jsem ve svý roli nosila kostým? Vlasy jsem měla křídou napudrovaný nabílo a svázaný stužkou, i křídla jsem měla vybělený pudrem, takže se ze mě trochu prášilo, když se mě někdo dotkl. Obličej a hrud' jsem měla natřený bílým líčidlem, co používají cirkusoví klauni, od pupíku ke kolenům jsem byla zahalená bílým přehozem, a i kolena a chodidla jsem trochu smočila v bílé.“

„Taky že vypadala nádherně,“ vykřikla věrná Lízinka. Peříčko skromně sklopila řasy. „Nádherná nebo ne, Mamá Nelson byla s mým vzhledem dycinky úplně spokojená a brzy mi místo ‚Niké Samothrácká‘ začala říkat ‚Niké Samovládna‘, duchovní vlajková loď její flotily, jako by panna se zbrani v ruce byla tím nejlepším strážným andělem domu plnýho kurev. Možná ale *obryně s mečem* nebyla tak úplně tou nejlepší reklamou na nevěstinec.

Protože pomalu, ale jistě začaly od mých čtrnáctých narozenin obchody váznout a upadat.

Nešlo ani tak o naše nejvěrnější zákazníky, starý bardy, který snad zasněžila samotná Mamá Nelson v dávných dobách jejich bezvousého a překotně ejakulujícího mládí, nebo o ty, který k Annie nebo Grace pojila tak silná náklonnost, že by se snad v jejich případě dalo mluvit i o určitým druhu manželství. Ne, takoví pánové neuměli změnit své celoživotní zvyky. Madam je navykla na ten polední a půlnoční čas beze stínů, na přímočarost a srozumitelnost koupený rozkoše, na jednoduchost smlouvy, celebrowaný v jejím provoněném salónu.

Byli to takoví ti staří troubové, co si zvykli projevovat svou otcovskou shovívavost — vyjádřenou prostřednictvím příležitostné půllibry nebo šňůrky levných perel — vůči napůl ženě, napůl soše, kterou znali z dřívějších dob, kdy pózovala jako amorek, a občas, jen tak pro legraci, po nich střílela svoje dětský šípy a příležitostně přitom trefila nějaký to ucho, zadek nebo třeba varlata.

Ale jejich synové a vnuci, to bylo něco jiného. Když přišel čas, aby se seznámili s Madam Nelson a jejími děvčaty, ustrašeně, ale vzdorně přiklopýtali dovnitř, zrudlí studem až po okraj svých etonských límečků, rozechvělí nervózním očekáváním a obavami, oči jim padly na mou šavličku a Luisa nebo Emily s nima pak měly pořádně těžkou práci.

Já osobně to přisuzuju vlivu *Baudelaira*.“

„Cože? Koho?“ vykřikl Wasler, ohromený natolik, že zapomněl na svůj profesionální odstup.

„No toho francouzského poéty; toho nebožáka, co miloval děvky ne pro potěšení, ale pro *odpor*, co v něm vzbuzovaly, páč si myslel, že nejsme pracující ženy, co to dělaj za peníze, ale *prokletý duše*, který toužej jen lákat muže do záhuby; jako bychom neměly nic lepšího na práci... Navíc všechny v domě jsme byly sufražetky; jo, jo, Madam byla všema deseti pro všeobecný volební právo, to vám řeknu!“

„Zdá se vám to zvláštní? Že by pták v kleci chtěl zažít konec všech klecí?“ otázala se Lízinka ostře.

„Měla bych vám asi říct, že se za dveřma domu Mamá Nelson nacházel čistě ženskej svět. Dokonce i na hlídání jsme měly fenu, a žádný kocoury, jen kočky. Některá z nich vždycky čekala kofata nebo nějaký čerstvě vrhla, takže blýskavou sterilitu tělesnejch rozkoší, dostupných v Akademii, prostupoval podtext plodnosti. Život mezi těma zdma řídil laskavý a milující intelekt. Nikdy jsem neviděla, že by žena ze sesterstva, který mě vychovalo, uštědřila ránu jiné, a nikdy jsem neslyšela lité slovo nebo hlas pozdviženej v rozčilení. Až do osmý hodiny, kdy začala práce a Lízinka zaujala své místo před kukátkem u vchodovejch dveří, se holky zdržovaly ve svých pokojích, a vlídný ticho jen občas přerušilo staccatový rachocení psacího stroje, jak se Grace cvičila ve stenografii, nebo lyrický zurčení flétny, na kterou se Esmeralda naučila hrát jako nějaká virtuózka.

To, co následovalo, když odložily své knihy, byla jen práce, kterou si chudý holky vydělávaj na živobytí, protože ačkoliv by někteří kunčafti rádi přísahali, že to kurvy dělaj pro potěšení, chtějí tím jen ulevit svému svědomí, aby se necítili jako úplní hlupáci, když na dřevo cálujou za potěšení, který je skutečný, jen když je darovaný ze svobodný vůle — no ano, jistě, dobře jsme věděly, že prodáváme jen vnější *zdání*. Žádná žena se nedá na tohle řemeslo jinak než z ekonomický nutnosti.

Co se mě týče, odpracovávala jsem si cestu lodí Mamá Nelson jako živá socha a v létech svého rozpuku, od čtrnácti do sedmnácti, jsem existovala jen jako objekt mužskejch pohledů, počínaje chvílí, když začalo večerní klepání na dveře. Byla to nejlepší škola života, vždyť copak se na celý naší životní pouti nevydáváme na milost cizím očím? Cítila jsem se jako zavřená ve skořápce, jelikož běloba na můj tváři a na mém trupu vždycky ztuhla jako posmrtná maska, která mě celou zahalila, přesto ale uvnitř tohoto mramorového zevnějšku nemohlo nic překypovat vysněnou nadějí víc než já! Ač neprodyšně uzavřená ve svém umělém vejci, v tom sarkofágu krásy, čekala jsem a čekala a čekala... i když bych nedokázala říct, na co vlastně. Rozhodně ale ne na políbení od krásného prince, to si buďte jistě! Dobře jsem každou noc viděla, že by mě takovej polibek zaklel do týchle *podoby* navěky!

Přesto mě ovládala myšlenka, že jsem se takhle opeřila kvůli nějakému podivuhodnému osudu, i když jsem si nedokázala představit, co by to mohlo být. A tak jsem čekala, se železnou trpělivostí, až se můj předurčení naplní.

Stejně jako čekám i nyní," otočila se zpříma na Walsera, „kdy čas vymetá poslední pavučiny starého století.“

Zhoupla se zpátky k zrcadlu a zamyšleně si zastrčila zatoulanou loknu.

„Než ale Lízinka vodemkla dveře a vpustila dovnitř muže, a my dívky vyskočily do pozoru a začaly se chovat jako ženy, dalo by se říct, že všechno v našem sporádaném obydlí bylo *„luxe, calme et volupté“*; i když asi trochu jinačím způsobem, než si básník představoval. Všechny jsme se věnovaly svým intelektuálním, uměleckým nebo politickým —“

Na tomto místě Lízinka zakašlala.

„— zálibám, no a já zase trávila dlouhý hodiny volného času studiem aerodynamiky a fyziologie letu v knihovně Madam Nelson, z jejíž přehojné zásoby jsem posbírala všechny nepatrné vědomosti, kterými disponuju.“

S těmito slovy na Walsera přes zrcadlo zamrkala. Vzhledem k až neslušné délce jejích řas, které měly dobrých sedm centimetrů, by si byl snad i pomyslel, že si nesundala ty umělé, nebýt toho, že je viděl povalovat se, chlupaté jak angrešty, mezi odpudivým odpadem na jejím toaletním stolku. Mechanicky pokračoval v zapisování poznámek; ohledně toho, jak ženy spolu dál rozvíjely klíčky svých společných příběhů, se však začínal stále víc cítit jako kotátko zašmodrchané do vlněného klubička, které se vlastně ani nechtělo vymotat; nebo jako sultán, který čelí ne jedné, ale hned dvěma Šeherezádám, oběma odhodlaným směstnat tisíc příběhů do jediné noci.

„V knihovně?“ dotázal se odhodlaně, byť s náznakem únavy v hlase.

„Tu jí nechal von,“ zabručela Lízinka.

„Kdo co komu zanechal?“

„Jeden kořen. Nechal Madam svou knihovnu. To kvůli tomu, že to byla jediná ženská v Londýně, co mu ho uměla postavit —“

„Lízo! Přece víš, jak nesnáším, když takhle mluvíš!“

„— a to přes ten její černej klípec přes voko a tu její *travestii*, nebo možná právě proto. Ach, ty její boubelatý, kuřecí stehýnka v zámišovejch pumpkách! Ta se uměla vymódit! Byl to skotskej gentleman s dlouhým bíbrem. Dobře si ho pamatuju. Pochopitelně, nikdy neřek svůj méno. Nechal jí tu svoji knihovnu. Naše Peříčko v ní pořád vysedávala, furt zabořená nosem do knih, a společnost jí dělal jen pytlík větrovejch bonbónů.“

Větrové bonbóny, poznamenal si Walser se znovunalezeným elánem. Jen jestli do větru taky neplácá...

„Co se týká mého lítání,“ pokračovala Peříčko odhodlaně, „musíte si uvědomit, že moje výška, váha a tělesný uspořádání mi to učení moc neusnadnily, i když mám v hrudníku dost místa, aby se do něj vešly plíce odpovídající velikosti. Ptačí kosti jsou ale dutý, kdežto ty moje jsou plný tuhýho morku, a přestože má moje hrud' pozoruhodný vzrůst i stejný tvar jako holubí, tak tím taky veškerá podobnost končí, a proto mě problémy s rovnováhou a základy plachtění ve větru — což je pěkně vrtkavej milenec — na dlouhou dobu zcela zaměstnaly.“

Všiml ste si, jaký mám nohy?“

Vystrčila ze županu pravou nohu. Na chodidle měla sešlapanou bačkoru z růžového sametu, lemovanou umouněným labutím peřím. Samotná obnažená noha byla obdivuhodně dlouhá a štíhlá.

„Sám vidíte, že z čistě estetického hlediska se mi nohy k trupu moc nehodí. Kdybych byla skutečná kopie Venuše, samozřejmě stavěný v *mých* proporcích, měla bych nohy jako klády; ty tenoučké párátko, co mě nosí, se už nejednou podlomily pod nevyváženou váhou mého trupu, až jsem zbuchla na zem. Co se týče chůze, s těmahle letkama jsem nikdy nebyla žádná baletka. Normální pták mé velikosti by měl krátký nožičky, který by si mohl zastrčit pod sebe, a vytvořit tak ze svého těla lítající klín, kterým by prorážel vzduch, ale tady tyhle pápěrky se nehodí ani pro ptáka, ani pro ženu.“

Když jsem se o tomhle problému bavila s Lízinkou —“

„— navrhla jsem nedělní vejlet do zoologický zahrady, kde sme viděly čápy, jeřáby a plameňáky —“

„— a tahle dlouhonohá stvoření pro mě znamenala radostný příslib letu na dlouhý tratě, o kterém jsem si myslela, že mi navždy zůstane odepřen. Vždyť jeřábi přece křížují celý kontinenty — zimu tráví v Africe a léto na Baltu! Slíbila jsem sama sobě, že se naučím střemhlav klesat i prudce vylítnout do výšky, že konečně napodobím albatrosa a s rozkošnickou radostí si zaplachtím ve řvoucích čtyřicítkách a zuřících padesátkách, v těch větrech, který jako dech pekla hlídaj bělostný Jižní pól! Neboť s tím, jak mi rostly nohy, se zvětšovalo i rozpětí mých křídel, a zároveň s nima se vzdula i má ctižádost. Nikdy se nespokojím s hopsáním do Hackney Marshes. Původem jsem možná koknejskej vrabčák, ale povahou rozhodně ne. Představovala jsem si, jak svou budoucnost prolítám křížem krážem po celý zeměkouli, protože tenkrát jsem ještě nevěděla nic o překázkách, který svět staví; věděla jsem jen, že se mů tělo stalo příbytkem bezmezný, nekonečný svobody.

Zprvu je třeba se spokojit se skromnejma začátkama. Vylízt na střechu za bezměsíčný noci, kdy nikdo nic neuvidí, a *vznýst* se na tajnej let nad spícím městem. Zjistily jsme, že některý začátečnický pokusy můžem provádět taky v našem salónu, například svislý vzlet.“

Lízinka zarecitovala, jako by četla lekci z učebnice: „Když chce pták vyletět vzhůru...“

Peříčko odstrčila židli, stoupla si na špičky a zvedla ke stropu obličej, který najednou nesl výraz výsostné nebeské krásy, tvář anděla z obrázkové učebnice v nedělní škole: pozoruhodná proměna. Překřížila paže na své obrovské hrudi a vyboulénina na zadní straně jejího saténového županu se začala nadouvat a zvedat. Ve starém saténu se objevily praskliny. Vypadalo to, jako by se měla každou chvíli odlepit od země a rozletět se. Uvolněné pramínky vlasů, které se chvěly na vrcholu jejího načesaného drdolu, však z kouřem zešedlého stropu vymetly zbloudilou, vzduchem unášenou pavučinu, a i Lízinka ji varovala:

„Není tu dost místa, drahoušku. Bude si to holt muset představit. Salón Mamá Nelson byl dvakrát tak vysokej a naše holčička byla sotva poloviční než teďka. Vyletělás nahoru jak špunt, když ti bylo sedmnáct, vid', zlatičko.“ Ta láska v jejím hlase!

Peříčko neochotně klesla zpátky na stoličku a tváří jí na okamžik přeletěl zachmuřený stín.

„To mi bylo sedmnáct, a pak začaly naše špatný roky, naše léta na útěku.“ Znovu si mocně povzdychla. „Zůstalo tam ještě trochu toho šumáku, Lízo?“

Lízinka nakoukla za paraván.

„Představ si, že už sme všechno vyžahly.“

Mezi páchnoucím dámským prádlem se kutálely zapomenuté lahve a dávaly pokoji zpustlý vzhled.

„No tak nám udělej šálek čaje, buď tak hodná.“

Lízinka zmizela za zástěnou a hned se zase vynořila s plechovou konvicí. „Jen skočím pro trochu vody z kohoutku na chodbě.“

Když se ocitl s nádhernou obryní sám, všiml si Walser, jak se její nedůvěřivost, kterou v průběhu rozhovoru částečně skrývala, opět znovu vynořila na povrch. Její žoviálnost vyprchala; nepřátelsky si ho změřila zpoza svých řas, celá nesvá a nervózní, pak se natáhla a znuděně si pohrávala s kyticí fialek ve váze. Někde něco zarachotilo a zazvonilo, možná plechové víčko konvice. Napřímila hlavu. Tichou nocí se k nim začaly snašet úderu Big Benu a najednou do ní znovu vjela energie.

„Hele, už je dvanáct! Ten čas fakt letí, když člověk povídá vo sobě!“

Poprvé za noc se Walser cítil opravdu vykolejený.

„Ne, počkejte! Copak hodiny netloukly půlnoc už před chvílí, když odešel ten hlídač?!“

„Opravdu? Jak by to bylo možný? Ale ne, to ne! Dyť přece před minutkou tloukly deset, jedenáct, dvanáct, nebo ne? Dyť jsme tady oba seděli a slyšeli to? Jen se podívejte na hodinky, jestli mi nevěříte.“

Walser poslušně vytáhl svoje cibule: ručičky se spínaly přesně na dvanáctce. Přiložil si je k uchu. Tikaly pilně jako obvykle. Lízinka se vrátila s kapající konvicí.

Šatna byla na přípravu čaje dobře vybavena; v kredenci vedle krbu byl mosazný lihový vaříč a černě lakovaný tác, na kterém přebývala baculatá hnědá čajová konvice a tlusté, bílé kameninové hrnky.

Lízinka přiložila sirku k plamínku a znovu sáhla do kredence, tentokrát pro modrý pytlík s cukrem a mléko.

„Zase zkyslo,“ poznamenala, když nakoukla do džbánu.

„Tak si teda uděláme černý čaj.“

„Hmm, asi mě jen šáíl sluch,“ zamumlal si Walser pro sebe, když zastrkoval hodinky zpátky do náprsní kapsy.

„Co to?“ nastražila své pozorné uši Lízinka.

„Tady si někdo myslí, že jsme posunuly Big Bena zpátky o hodinu,“ řekla Peříčko a přemáhala při tom smích.

„No, jo, jasně,“ odfrkla pohrdavě Lízinka. „To sme celý my.“

Peříčko měla hroznou slabost pro sladké. Odstrčila stranou odměrku a s gustem si nasypala cukr do svého kouřícího hrnku přímo z pytlíku. Objala dlaněmi hrníček, aby se zahřála — půlnoc nebo ne, byla pořádná zima — a začala znovu vyprávět.

Její hlas. Jako by se Walser stal vězněm jejího hřmotného, potemnělého hlasu, stvořeného pro křičení za bouře, hlasu nebeské dryjáčnice. Přestože byl zvláště muzikální, pro zpěv vhodný nebyl; jeho disharmonické oktávy se skládaly z dvanácti půltónů. Hlas se zakulacenými, domácími koknejskými samohláskami a nahodilými přídechy. Její temný, chruplavý, klesající a stoupající hlas, neodbytný jako hlas sirény.

Přece však jako by ten hlas zároveň vycházel ne z jejího hrdla, ale z nějakého důmyslného zařízení, skrytého za látkovou zástěnou, jako hlas falešného média při spiritistické seanci.

„Mamá Nelson našla svůj konec zčistajasna. Když jednou přecházela Whitechapel High Street na cestě do Bloomovy hospody, aby nás všechny pohostila sendvičema s nasoleným hovězím, uklouzla na nějaký slupce nebo psím výkalu a spadla přímo pod kopyta a kola pivovarského valníku, kterej jí v okamžení rozmaširoval na kaši.“

„Byla mrtvá, než jí přivezli do nemocnice, chudinka malá,“ přitakala Lízinka hlasem jako prasklý zvon. „Nestihla ani říct ‚Polibte mě, Hardy‘, ani žádný jiný dojemný poslední slova. Uspořádaly jsme jí krásnej pohřeb — černý štrápce a smuteční hosty s cylindrama potaženými černým šifónem a tak vůbec; takovou parádu Whitechapel nikdy předtím ani potom nezažil. V pohřebním průvodu šly celý zástupy žalem zdcenejch kurev.

„Ale zrovna když jsme si vzadu v salónku sedly k pohřební hostině za naše ubohý děvče, který jsme právě uložily k poslednímu odpočinku, ozvalo se bušení na dveře, jako by přišel soudnej den.“

„A jak se ukázalo, opravdu to náš soudnej den byl, páč jsem dovnitř nepustila nikoho jinýho než puritánskýho pastora s kolárkem zdviženým až k uším, kterej skřípal zubama a volal: ‚Nechť výdělky hříchu zaplatí dobré dílo našeho Pána!‘“

„Ukázalo se, že Mamá Nelson, vzhledem k tomu, jak nepředvídaně odešla — vždyť byla v nejlepších létech, jen o málo starší než je dnes tady moje Lízinka, si vůbec nevzpomněla na sepisování poslední vůle, a přestože o nás smýšlela jako o svých adoptovaných dcerách, nesnesla zároveň ani pomyšlení na smrt. No a páč zemřela, aniž zanechala závět, všechen její majetek podle práva zdědil on, její nejbližší žijící příbuzný. Ironií osudu to byl ten samej neúprosnej a bezcitnej starší bratříček, kterej ji odvrhl od rodinnýho krbu, když jako mladá dívka poprvý zhřešila, čímž na jednu stranu způsobil její zkázu, ale na druhou stranu taky její štěstí a bohatství.

Copak není žádná spravedlnost na zemi ani na nebesích? Asi ne. Protože tenhle krutej, zvrácenej bratr se nyní dostavil s právnickým dobrozdáním, který ho opravňovalo, aby ji posmrtně ožebračil, a kdybychom nebyly zaplatily za její náhrobek z naší společný kasičky —“

„— za epitaf jsme vybraly nápis ‚Bezpečný přístav‘ —“

„— jistě by dohlídl na to, aby se tato dobrá, laskavá a mravná žena vrátila do země, z níž byla stvořena, bez jedinýho oblázku, kterej by připomínal její skon.

Nesnesl podívanou na to, jak jsme si tam seděly a jedly jídlo, o kterým si myslel, že mu patří. Převrhl vepřovou roládu a potřísnil koberce rozlitým archivním portským, který jsme otevřely na počest zesnulý. Oznamuje nám, že náš čas nadešel; dává nám termín do devíti hodin do rána, takový prý bude křesťanský lásky, abysme si spakovaly ty svoje krámy a hezky vypadly. Abysme opustily jedinej domov, kterej jsme znaly, a vypadly na ulici. Tak chtěl ‚vyčistit ten stánek hříchu‘, ačkoliv byl zároveň dost velkodušnej, aby naznačil, že se jeho Bůh může



pousmát na ty z nás, který touží po pokání a zůstanou, protože na výraz jedinečný, poetický spravedlnosti zamýšlí vytvořit ze svého dědictví útulek pro padlé dívky a domnívá se, že kající hříšnice by na takovém místě mohly přijít k užítku — jako když se pytlák stane porybným, dalo by se říct.“

„Ale žádná z nás jeho nabídku stát se bachařkou nepřijala. Ne, díky, na *hlavu* padlý nejsme!“

„Když odjel bryčkou zpátky na svou faru v Deptfordu, sedly jsme si spolu, abysme se poradily o své budoucnosti, o níž jsme tušily, že ji dál nebudeme moci společně sdílet. Třebaže jsme pociťovaly zármutek, věděly jsme, že stejná nutnost, která nás prve spojovala, nás nyní musí rozdělit, a tak jsme se před ní sklonily, jako ostatně musí všichni, i když neviditelná pouta lásky nás budu svazovat navždy, ať už nás osud zanese kamkoliv.“

Ta neočekávaná událost však naše přítelkyně nezastihla tak úplně nepřipravený. Jistě si vzpomenete, že Mamá Nelson dobře věděla, že jsou dny jejího starého dobrého nevěstince sečtený, a dycinky vyzývala členky svého spolku, aby se připravovaly na život v okolním světě.

Louisi a Emily spojoval ten druh silný náklonnosti, které obvykle směřuje ženy týhle profese s jejími útrapami, a proto se rozhodly společně odejít na zasloužené odpočinek dávno předtím, než Madam skonala — jen co si ušetří dost, aby si mohly zařídit vlastní penzión v Brightonu. Dlouho se na svůj odchod připravovaly a často si krátily dlouhé hodiny, kdy do nich nějaké špinavé zmetek strkal svůj neschopný nástroj, přemýšlením, zdali polštáře nechaj bez zdobení, nebo je raději olemujou krajkou, či jakou tapetu si daj do jídelny. Ačkoli náhlý ukončení našich angažmá donutilo tyhle prozíravé holky, aby svůj podnik spustily s menším kapitálem, než si původně přály, neprodleně nahlédly do svých spořitelních knížek, řekly si: odvážnému štěstí přeje, a hned vyrazily nahoru balit kufry, aby se mohly příští ráno vydat na jižní pobřeží a začít s hledáním vhodný nemovitosti.

Annie a Grace si taky odkládaly stranou a teď se rozhodly složit své úspory a založit si malou agenturu pro psaní na stroji a kancelářský práce, poněvač když Grace bušila do kláves, znělo

to jako kastaněty, kdežto Annie měla takovou hlavu na čísla, že dlouhá léta vedla Mamá Nelson všechny její účetní knihy. Takže se taky sbalily, aby se příští den vystěhovaly a vydaly pátrat, kde se usadit. Jsem ráda, že mohu říct, že i těmhle holkám se vede dobře, a to jen díky tvrdý práci a pečlivému plánování.

Zato naše Jenny! I když to byla nejhezčí a nejdobrosrdečnější holka, co kdy šlapala na Piccadilly, neměla žádný zvláštní nadání, který by uplatnila, a nikdy si neušetřila ani penny, jelikož všechno dávala žebrákům. Její tělo bylo její jedinej majetek, a tak vzhledem k pohřbu a soudnímu vystěhování a protože přebrala trochu portského, začala nakonec plakat a naříkat: „Co se mnou bude?“ Neměla totiž odvalu jít na ulici, zvlášť co okusila bezpečí a družnost Akademie. Utěšovaly jsme ji a osušovaly jí slzy, když tu ratatatata! zabouchalo klepadlo a ejhle! byl tu poslíček s telegramem.

Co jí ty vibrující dráty přinesly? No ano, manžela! Protože v telegramu stálo: „Jak se říká, smrt po další vždy baží, a tak má žena právě zakotvila ve stejném přístavu jako Admirálka.“ (Vždycky říkal Madam Nelson Admirálka.) „Jennifer, drahoušku, staň se mou před Bohem i před lidmi. Podepsán, Lord —“

„Neřád,“ vložila se do řeči Lízinka, s těžkopádným a ironickým taktem.

„Lord Neřád,“ přikývla Peříčko přemítavě. „Můžem mu tak říkat, jelikož byste byl pěkně překvapenej, kdybych vám prozradila jeho jméno a vy si ho našel v *Burke's Peerage*. Jenomže když dva klepne, třetí zdechne. Vzali se a byla to mimořádně vybraná záležitost, u svatého Jeníka na Smith Square, ona v šedobílých šatech, protože ženich rozhlásil, že nevěsta je venkovská vdova. Ale po obřadu, na svatební hostině, která se konala v hotelu Savoy, pro novomanžele jen to nejlepší —“

„— se udusil na italským *tartuffo s překvapením*,“ řekla Lízinka a ryčně se zachechtala, za což jí Peříčko uštědřila káravý pohled.

„A tak Jenny přišla k třiceti tisícům ročně, zdědila jedno sídlo v Yorkshiru, druhý ve Skotsku a k tomu ještě pěkný barák na Eaton Square. Žila by si pěkně a bez starostí nebýt toho, že je sentimentální dušička, která teskně želela odchodu svého

manžílka, poněvač jako optimistka doufala, že po jeho boku prožije dlouhý a šťastný život.“

„Jenom štetka,“ vstoupila do hovoru Lízinka s netušenou vehemencí, „toho může od manželství tolik očekávat.“

„Jednou se Jenny ve svém smutku rozhodla vydat do Monte Carla, trochu si povyrazit za hrací stoly, protože byl právě listopad a doma rádílo špatné počasí, a navíc jestli má náhku slabůstku, sou to právě sázky a hazard. Mimochodem, jako rusovlásce jí černá moc sluší. No, a jak si tam sedí za stolem, celá ve smutečném od Wortha, na sobě jen ty nejdiskrétnější ze svých vdovských diamantů —“

„— tu zkrčí zrak s jistým džentlmenem z Chicaga, co vyrábí šicí stroje —“

„— nemyslíte snad —“ vydechl Walsler.

„Jo, přesně toho.“

Walsler si zamýšleně poklepal na zuby špičkou své tužky; na jednu stranu mu právě prozradily první ověřitelný fakt, na druhou stranu si zrovna tohle ověřit nemůže. Zatelegrafovat paní ...III. a zeptat se jí, zdali někdy pracovala v bordelu, který spravovala jednooká Madam Nelson? Člověk mohl přijít o práci i za mnohem menší indiskrétností!

Peříčko a Lízinka si společně povzdechly.

„Ale slyšela jsem, že tendle manžílek číslo dvě poslední dobou taky není dvakrát ve své kůži. Chudák holka,“ zanotovala Lízinka s kamennou tváří, „člověk si říká, jestli ji všechny ty milióny v jejím zármutku vůbec můžou utěšit.“

Peříčko nechala na okamžik klesnout své levé víčko.

„No a Esmeralda,“ pokračovala Peříčko, „ta pískala na tu svoji flétničku tak dobře, že za ní jeden z kunčaftů Madam Nelson, džentlmen zaslíbené divadelní muzám, kterýho dobře znala, v tenhle nejprůhodnější okamžik vyslal poslíčka, aby jí vyřídil, že pro ni zorganizoval parádní číslo, kdy oděná v tygří kožešině a řeckých sandálech vyčaruje z koše na prádlo hada, z kterýho se vyklubou mladý muž příjemného vzezření a nadpřirozeně pružného těla, jenž se v divadelním světě proslavil jako Lidský úhoř. Tak se z jejího nástroje stala opravdová *kouzelná flétna* a Esmeralda s tímhle svým naskrz uměleckým představením

nakonec s velkým úspěchem prodrandila Velkou Británií i celou Evropou.

Lidskej úhoř se brzy dokázal protáhnout zátočinama Esmeraldina srdce a získat si její náklonnost, až z toho vzešel páreček malých úhořátek — ať rostou a prospívaj, kterým jsme Líza a já šly za kmotry.“

„Ani my dvě sme nezůstaly bez domova. Všecky ty roky sme, Peříčko a já, dávaly všechny naše výdělky a spropitný do podniku mý ségry, u který na nás celou dobu čekal připravenej pokoj. Tam sme se taky rozhodly uchýlit, páč s rozběhem se skáče dál, jak říkaj Francouzi. Moje ségra Isotta. Nejlepší zmrzlina v Londýně. Nejlepší cassata mimo Sicílii. Starej rodinnej recept. Přivezl ho *il mio papa*. No a co se týče našeho *tartuffo s překvapením*...“

„Sakra!“ přerušila Lízinku Peříčko, které se v tu chvíli, zřejmě náhodou, povedlo převrhnout svou pudřenku. Ten nepořádek! Chvíli trvalo, než oprášila rozsypaný pudr z věcí na toaletním stolku, ale pak se sama opět ujala vyprávění.

„Takže jsme byly všechny dostatečně zaopatřený, tu noc ale žádná z nás oko nezamhouřila, protože jsme všechny pilně plánovaly a balily. Když jsme konečně poskládaly a daly stranou naše věci, sešly jsme se v přijímacím salónu, abysme urazily poslední láhev portského po Madam Nelson, kterou Esmeralda prozřetelně schovala za křbovou římsou, když k nám vrazil ten pomatenej pastor. Jak jsme litovaly, že se musíme rozloučit a říct sbohem tomuhle domu, studnici tolika hořkosladkých vzpomínek a ponížení a kamarádství mezi děvkama a sestrama! Pro mě bude můj pokojík navždy obestírat svatozář, jelikož právě v něm jsem se poprvé osvobodila od nadvlády zemské tíže. Každá jsme si vzala malý suvenýr, který by nám navždy připomínal naši chrabrou Mamá Nelson.“

„Třeba já,“ řekla Lízinka, „já si vzala ty francouzácký hodiny, co vždycky ukazujou půlnoc nebo poledne,“

„— copak nejsou živým důkazem, že čas stojí na místě?“

Peříčko na Walsera znovu doširoka rozevřela své velké oči. Švihla přitom řasami tak prudce, že zvířila stránky jeho zápisníku, ačkoliv kvůli pozdní hodině byla sytá, jasná bělma jejich očí jemně protkaná rudými žilkami.

„Ty hodiny — ty máme přímo tady, na krbový římse, poněvač bez nich nikam necestujem. No, podívejte se na to! Hodila jsem přes ně svý kalhotky, vždyť jsou pod nima úplně schovaný — to asi jak jsem se spěchala oblíknout na večerní představení.“

Natáhla svou dlouhou ruku přes půl pokoje a z velmi pěkných, starobyklých hodin, které odpovídaly jejímu popisu, se smrtkou na vršku a ručičkami, jež se na celou věčnost zastavily na dvanáctce, stáhla objemné spodky. Potom pustila kalhotky Walserovi do klína, kam přistály jako hromádka krajek. Ženy se potichounku zachichotaly, když je Walser taktně uchopil mezi palec a prsty a položil je na pohovku za sebou.

„Ale co se týče mý maličkosti,“ řekla, „vzala jsem si svou šavli, zbraň Niké Samovládne, šavli, která započala svou existenci na stehně Madam Nelson.“

Vrazila ruku do záňadří a vytasila pozlacený meč, který teatrálně zvedla nad hlavu. I když to byla jen ceremoniální zbraň admirála ve slavnostní uniformě, v zašlém světle se zablýskal a zatřpytil tak ostře, až sebou Walser trhnul.

„Můj meč. Nosím ho pořád u sebe, z nostalgie i na ochranu.“

Když se ujistila, že si všiml, jak má nabroušené ostří, znovu šavličku schovala do své skrýše mezi ňadry.

„K ránu jsme se všechny jako tažní ptáci slítly do přijímacího salónu, popíjely portský a uždibovaly biskupský chlebiček, kterej si Lízinka odkládala stranou na Vánoce, ale kterej už teď nemělo cenu schovávat. Jak byl ten pokoj kormoutlivej a studenej! Kvůli pohřbu a vůbec všemu jsme se už nenamáhaly zatápět v krbu, takže v ohništi zůstalo jen trochu nostalgického popela ze santálového dřeva. Bylo to samý ‚Pamatujete na tohle?‘ a ‚Vzpomínáte na tamto?‘, dokud se neozvala naše Jenny: ‚Poslyšte, co kdybychom rozhrnuly závěsy a pustily dovnitř trochu světla, když už tady o tom tak mluvíme? Dyť to bude naposled, co tenhle pokoj uvidíme! Co má paměť sahala, závěsy se tady nikdy neodhrnovaly a ani žádná z holek si nedokázala vzpomenout, kdy to bylo naposledy, neboť to byly právě tyhle závěsy, které zahalovaly místnost do předstíraný noci rozkoše. Ale teď, když se sama hlavní ceremoniářka odebrala do temnot, se nám zdálo jen správný a náležitý, abychom ten pokoj navrátily bílému dni.“

Takže jsme rozhrnuly závěsy a taky okenice a otevřely i francouzské okno, který vyhlíželo na melancholickou řeku, od níž vanul studený, ale osvěžující vánek.

Pokoj, který nám v klamném světle svíček až dosud připadal nádhernej a oslnivej, najednou smutně a střízlivě zalily studený paprsky časného rozbřesku. Teď jsme spatřily, co jsme dosud vůbec neviděly — že moli rozežrali čalounění, myši rozhlodaly perský koberce a všechny římsy oblepila vrstva prachu. Přepych a pohodlí domu nebylo nic než iluze vytvářená půlnočníma svícema, z který za úsvitu zbyl jen povadlej, obnošeněj úpadek a zmar. Viděly jsme vlhký skvrny a plíseň na stropech a damaškových stěnách; zlacení na zrcadlech ztratilo svůj lesk a sklo pokrýl prachový povlak, takže když jsme se na sebe zadívaly, nespátřily jsme v odraze svěží a mladistvý dívky, jakýma jsme byly, ale seschlý babizny, kterýma se staneme, a poznaly jsme, že stejně jako rozkoše a potěšení, i my jsme smrtelný.

Tehdy jsme pochopily, že náš dům svůj úkol již splnil, neboť se nám salón začal mihotat a rozpouštět před očima. Jako by si pohovky nebyly jistý svým skupenstvím a i těžký kožený křesla působily jako vyřezávaný z kouře.

„Poslyšte, holky!“ vykřikla Esmeralda, kterou jen tak něco nerozházelo. „Co byste říkaly na to, kdybysme ty naší dobrý děvence na památku zapálily pohřební hranici, jaká se stavěla starým pohanským králům, a ještě k tomu ošidily toho příšerného velebníčka o jeho dědictví?!“

A hned vyběhne do kuchyně a vrátí se s kanystrem petroleje. Rychle vynesem všechny naše věci ven na trávník, aby neshořely, a potom kerosínem rituálně pomažem stěny a dveře našeho bývalého příbytku. Ještě pořádně prolít sklepy, namočit ty proklatý postele a vymáchat koberce.

Jako bývalá hospodyně se Líza ujala posledního úklidu — škrtnla sirkou.“

„Plakala jsem,“ řekla Lízinka.

„Stály jsme na trávníku a ranní větřík vanoucí od řeky nám čechral sukně. Chvěly jsme se zimou, obavami, smutkem z konce jednoho období našich životů a radostnou nadějí v nové začátky. Když se požár rozhořel, vydaly jsme se hezky v řadě,

jako indiáni na válečný stezce, nahoru podél nábřeží, až jsme došly k hlavní silnici a našly pod Towerem stanoviště ospalých drožkářů, kteří byli jen rádi, že v takovou časnou ranní hodinu mají nějaký zákazník. Políbily jsme se, rozloučily a vydaly se každá svou cestou. Tak skončila první kapitola mého života — v plamenech.“

≡ 3 ≡

„Do Battersea to byla pěkně dlouhá jízda. Ale to přivítání, jakýho se nám dostalo, když jsme dorazily! Všechny neteřinky a synovečci hned vyskočili od snídaně, aby nás objali, a Isotta hned utíkala postavit čerstvou vodu na kafe. Po tak dlouhý době, kdy jsme žily úplně obráceně, nám tradiční, rodinný život oběma přišel vhod a pomáhaly jsme i v obchodě; já po ránu točila klikou stroje na zmrzlinu, Peříčko, diskrétně zahalená v šále, zase stála za pultem.“

„Hokus pokus zmrzlina  
sladká je jak malina...“

Miluju, když můžu být mezi dětičkama. Tak ráda poslouchám jejich žvatlání, ty hlásky, co šíšlaj veselé říkanky. Dokážete si přestavit nevinnější způsob obživy než prodej dobrý zmrzliny malým dětem za slušný ceny, zvlášť po tolika letech prodávání rozkoše starejm zvrhlíkům? Každý den v tý bílý, vypulírovaný, nablýskaný cukrárně byl vyloženě očištěj. Co myslíte, budem jednou v nebi jíst *jen a jenom* zmrzlinu?“ Peříčko se blaženě usmála, říhla si a pak sama sebe přerušila: „Hele, Lízo, nezbylo nám tady ještě něco k snědku? Zase mi hrozně kručí v břiše. Ach bože, všechno to povídání o sobě jednoho pěkně vyčerpá...“

Lízinka nakoukla pod ubrousek na košíku, ale kromě špinavého nádobí nic nenašla.

„Víte co?“ řekla, „skočím na Piccadilly k nočnímu štaflu a koupím sendviče se slaninou, co vy na to? Kdepak, schovejte ty prašule, panáčku. My vás zvem.“

Lízinka si přes šaty rázně přehodila kabát z šedé, znepokojivě anonymní kožešiny a do svých zastřížených vlasů si jehlicí

nemilosrdně připíchla podivný, kulatý černý klobouček. Ještě pořád byla svěží jako rybička. Než dveřmi vyklouzla ven, mrkla na Walsera s nezaslouženě ironickou lascivností.

Walser zůstal s obryní sám.

Znovu ztichla, stejně jako když je Lízinka nechala spolu o samotě poprvé, a obrátila se zpět k převrácenému světu zrcadla, ve kterém si uhladila obočí s takovou pečlivostí, jako by její duševní pohoda a vyrovnanost závisely na tom, že je má dokonale srovnané. Pak, snad v naději, že ji ona vůně osvěží, vytáhla ze zavařovací sklenice kapající fialky a ponořila do kytice obličej. Že by byla vyčerpaná? Ať hledala ve vůni svých fialek cokoliv, jakmile se jich dostatečně nabažila, zeširoka zívla.

Ne však jako zívají unavené ženy. Peříčko zívala s úžasnou energií. Rozevřela svůj karmínový chrtán jako žralok, jenž se vyhřívá na sluníčku, vdechla dost vzduchu, aby naplnila montgolfiéru, a pak se divoce a s rozkošnickým gustem protáhla, přičemž jako kočka napnula každý jednotlivý sval, až se zdálo, že svým ohromným tělem vyplňuje celé zrcadlo, celý pokoj. Při pohledu na její hustě napudrované strniště v podpaží pocítil Walser slabost; Bože! těmi svými obrovskými pažemi by ho rozmáčkla jako nic, ačkoliv byl velký chlap, kterému v údech kolovala síla a energie horkého kalifornského slunce. Na okamžik jím otrásl nečekaný erotický záchvěv — tedy pokud to nebylo to její zatracené šampaňské. V náhlé panice vyskočil na nohy, až se po místnosti rozlétlo spodní prádlo a bolestivě se udeřil do hlavy o křbovou římsu.

„Au — promiňte madam, jen si odskočím —“

Kdyby se na chvílku dostal z jejího pokoje, kdyby mu dovolila, i na kratičký okamžik, aby si sám, bez její přítomnosti, postál ve studené a špinavé chodbě, kdyby si jen jednou jedinkrát naplnil plíce vzduchem, v němž by se nemusel zalýkat „Peříččinou esencí“, pak by snad dokázal znovu najít svou schopnost zůstat nad věcí.

„Jen si dojděte do nočníku za plentou. No tak, běžte. Nejsme žádný cimprlíný.“

„Ale...“

„BĚŽTE.“